

VÚMOP

VÝZKUMNÝ ÚSTAV MONITORINGU
A OCHRANY PŮDY, V. V. I.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ANNUAL REPORT

2025

Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i. byl zřízen Ministerstvem zemědělství dne 23. 6. 2006 vydáním zřizovací listiny čj. 22973/2006–11000. Vznikl 1. 1. 2007 zapsáním do rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Na základě Opatření ministra zemědělství ze dne 29. 8. 2024 (č.j.: MZE-55842/2024-13131), došlo ke změně názvu Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy, v. v. i., na současný název Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i., ve zkratce VÚMOP, v. v. i.

Identifikační údaje

Název:	Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.
Právní forma:	veřejná výzkumná instituce
Sídlo:	Žabovřeská 250, 156 00 Praha 5 - Zbraslav
Identifikační číslo:	00027049
Používaná obecná zkratka názvu:	VÚMOP, v. v. i.
Zkratka interního styku:	VÚMOP
Používaný cizojazyčný název:	Research Institute for Soil and Water Conservation

Sídlo instituce

Žabovřeská 250
156 00 Praha 5 – Zbraslav

Kontakty

www.vumop.cz

telefon: +420 257 027 111

e-mail: podatelna@vumop.cz

datová schránka: 77jfd47

SLOVO ŘEDITELE

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

do rukou se vám dostává Výroční zpráva Výzkumného ústavu monitoringu a ochrany půdy za rok 2025. Uplynulý rok můžeme hodnotit velmi pozitivně. Jak vyplývá z účetní uzávěrky, která je součástí zprávy, skončilo hospodaření instituce s velmi dobrým výsledkem. Celkový obrat se pak řadí k nejvyšším v historii ústavu.

Poděkování patří všem našim zaměstnancům a spolupracujícím organizacím a partnerům. Vážím si toho, že se nám podařilo uspět v získávání nových projektů, a to nejen národních, ale i mezinárodních. Význam mezinárodní spolupráce se v naší organizaci stále zvyšuje. Doufám, že tyto dílčí úspěchy se odrazí na ekonomické stabilitě instituce v následujících letech.

Součástí Výroční zprávy je rovněž zpráva o řešení projektu dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace. Tuto část jsme se již v minulém roce snažili udělat přehlednější a také v této zprávě prezentujeme získané výsledky snad více atraktivním způsobem.

Předpokládám, že VÚMOP bude na vysoké úrovni plnit své poslání i v roce 2026 a výsledky naší práce budou mít rostoucí úroveň.

prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

ředitel VÚMOP, v. v. i.

FOREWORD

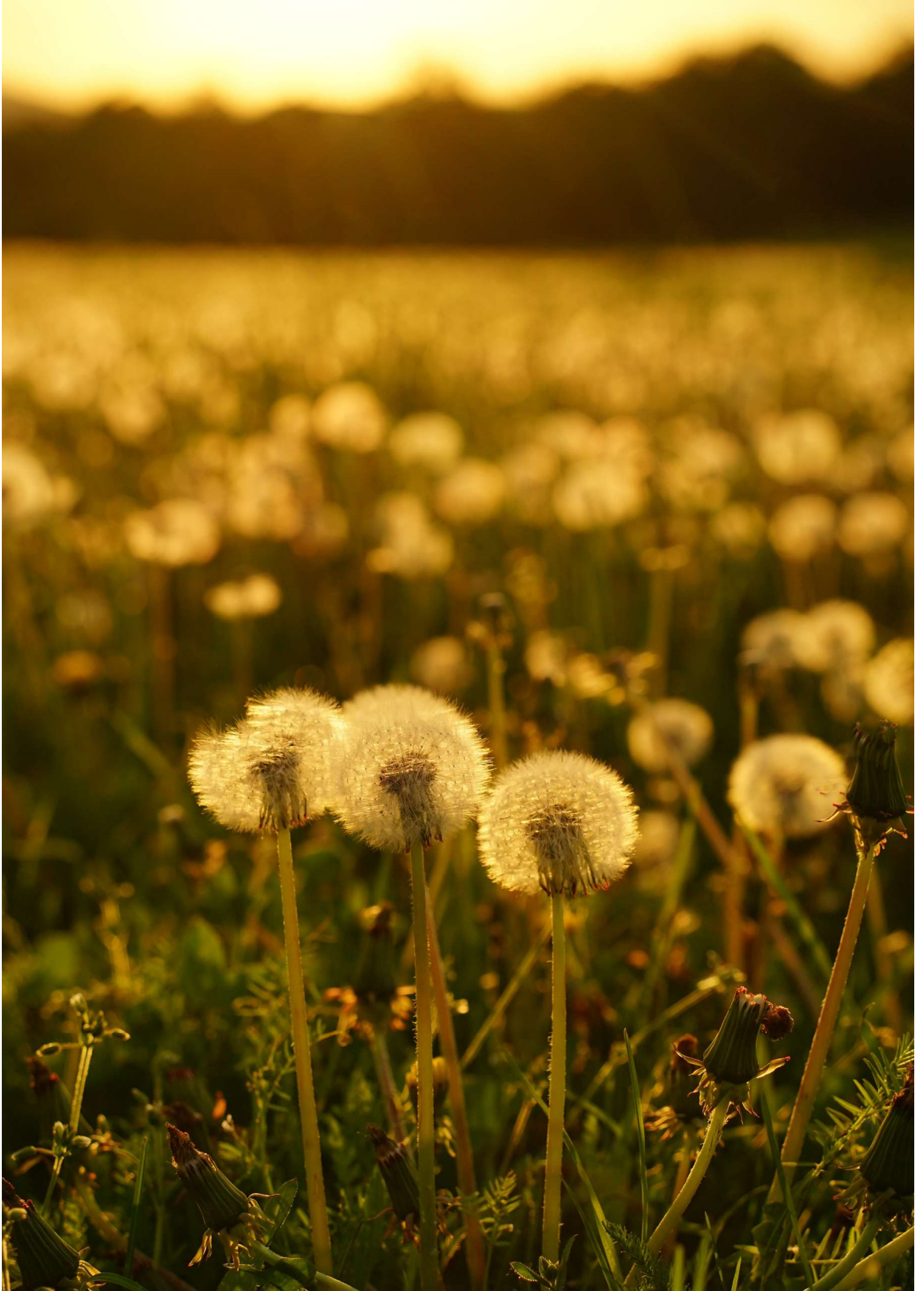
Dear colleagues,

We are pleased to present to you the 2025 Annual Report of the Research Institute for Soil and Water Conservation. The past year can be assessed very positively. As reflected in the financial statements included in this report, the institution concluded the year with very good results. The overall turnover ranks among the highest in the institute's history.

I would like to thank all our employees, collaborating organizations, and partners. I appreciate that we have succeeded in securing new projects, not only at the national level but also internationally. The importance of international cooperation within our organization continues to grow. I hope that these achievements will contribute to the institution's economic stability in the years ahead.

The Annual Report also includes a report on the implementation of the project concerning the long-term development concept of the research organization. Last year, we already sought to make this section clearer, and in this report we present the achieved results in what we hope is an even more attractive manner.

I believe that VÚMOP will continue to fulfill its mission at a high level in 2026 and that the results of our work will continue to improve.

Obsah

ČÁST A: VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI INSTITUCE	5
1. ORGÁNY INSTITUCE	5
1.1. ŘEDITEL	5
1.2. RADA INSTITUCE.....	5
1.3. DOZORČÍ RADA.....	6
2. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE, KONVENT A INTERNÍ KOMISE.....	7
2.1. VĚDECKÁ RADA A JEJÍ KOMISE	7
2.2. GRÉMIUM ŘEDITELE	8
2.3. KOLEGIUM ŘEDITELE	8
2.4. KONVENT	8
2.5. INTERNÍ KOMISE	8
3. ORGANIZAČNÍ JEDNOTKY INSTITUCE A JEJICH ČINNOST	10
3.1. ODDĚLENÍ 1100 KANCELÁŘ ÚSTAVU.....	10
3.2. ODDĚLENÍ 1200 CENTRÁLNÍ LABORATOŘE.....	11
3.3. ODDĚLENÍ 2000 NÁMĚSTEK PRO VÝZKUM A VÝVOJ	11
3.4. ODDĚLENÍ 2100 HYDROLOGIE A OCHRANA VOD.....	12
3.5. ODDĚLENÍ 2200 PEDOLOGIE A OCHRANA PŮDY	14
3.6. ODDĚLENÍ 2300 HYGIENA PŮD	16
3.7. ODDĚLENÍ 2400 POZEMKOVÉ ÚPRAVY A VYUŽITÍ KRAJINY	17
3.8. ODDĚLENÍ 3100 EKONOMICKÁ A VNITŘNÍ SPRÁVA	18
3.9. ODDĚLENÍ 4100 PŮDNÍ SLUŽBA	18
3.10. ZASTOUPENÍ INSTITUCE V ORGANIZACÍCH A ODBORNÝCH SKUPINÁCH	21
4. HODNOCENÍ HLAVNÍ ČINNOSTI.....	25
4.1. DLOUHODOBÁ KONCEPCE ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE	25
4.2. PROJEKTY VAVAI.....	28
5. HODNOCENÍ DALŠÍ A JINÉ ČINNOSTI.....	33
5.1. DALŠÍ ČINNOST	33
5.2. JINÁ ČINNOST	36
6. PUBLIKAČNÍ ČINNOST.....	40
6.2. KATEGORIE A – APLIKOVANÉ VÝSLEDKY	40
6.3. KATEGORIE P – PUBLIKAČNÍ VÝSLEDKY	44
7. PŘÍJEMCI SLUŽEB, ŘÍZENÍ KVALITY A PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	48
7.1. HLAVNÍ SKUPINY PŘÍJEMCŮ SLUŽEB	48
7.2. CERTIFIKACE.....	48
7.3. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 Sb.	48

ČÁST B: VÝROČNÍ ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ INSTITUCE	50
8. ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	50
8.2. ROZVAHA K 31. 12. 2025.....	51
8.3. VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT K 31. 12. 2025	54
8.4. PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	56
9. ANALÝZA VÝNOSŮ A NÁKLADŮ.....	68
9.1. HLAVNÍ ČINNOST	68
9.2. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	68
9.3. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ.....	68
10. PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH, STAVU FONDŮ A KONTROLÁCH.....	69
10.2. VÝVOJ A KONEČNÝ STAV FONDŮ	69
10.3. INFORMACE O PROVEDENÝCH KONTROLÁCH.....	70
10.4. ZÁVĚR K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ O HOSPODAŘENÍ	70
ČÁST C: PŘÍLOHY	71
1. VÝROK AUDITORA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	71
2. STANOVISKO RADY INSTITUCE	76
3. SCHVÁLENÍ VÝROČNÍ ZPRÁVY.....	76
4. PROHLÁŠENÍ	76

Část A: Výroční zpráva o činnosti instituce

1. Orgány instituce

Orgány instituce dle § 16 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, jsou ředitel, rada instituce a dozorčí rada. Jejich pravomoci a odpovědnost, jakož i zásady řízení, poslání a působnost jednotlivých organizačních útvarů jsou blíže specifikovány v organizačním řádu instituce.

1.1. Ředitel

Ředitel je statutárním orgánem instituce, který rozhoduje ve všech záležitostech ústavu, pokud nejsou zákonem svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

Zajišťuje řádné vedení účetnictví a po ověření účetní závěrky auditorem předkládá radě instituce a dozorčí radě návrh výroční zprávy. Účetní závěrku ověřenou auditorem a výroční zprávu schválenou dozorčí radou následně předává zřizovateli.

Poskytovatelům předkládá návrhy projektů výzkumu a vývoje projednané radou instituce.

Radě instituce dále předkládá návrhy rozpočtu ústavu a jeho změn, návrhy vnitřních předpisů ústavu vymezených zákonem (s výjimkou jednacího řádu dozorčí rady) a jejich změn, jakož i návrhy na změny zřizovací listiny; po jejich projednání je předává zřizovateli.

Dozorčí radě předkládá ke schválení návrhy právních úkonů, k nimž se vyžaduje předchozí písemný souhlas, a vydává vybrané vnitřní předpisy.

1.2. Rada instituce

Rada instituce dbá na zachování účelu, pro který byla veřejná výzkumná instituce zřízena, a na uplatnění veřejného zájmu v její činnosti. Stanovuje směry činnosti instituce v souladu se zřizovací listinou a rozhoduje o koncepci jejího rozvoje.

Projednává návrh rozpočtu veřejné výzkumné instituce, jeho změny a návrh střednědobého výhledu rozpočtu, návrh výroční zprávy a účetní závěrku, jakož i návrhy změn zřizovací listiny. Schvaluje vybrané vnitřní předpisy instituce.

Dále projednává návrh postupu zřizovatele ve vybraných případech zrušení instituce, návrhy projektů výzkumu, vývoje a inovací a návrhy na sjednání smluv o spolupráci. Navrhuje členy výběrové komise, podává návrh na odvolání ředitele a projednává záměr zřizovatele jmenovat nebo odvolat ředitele.

Rada instituce má celkem třináct členů, z toho osm pracovníků ústavu a pět externích členů. Tvoří ji předseda, místopředseda a další členové.

1.2.1. Složení rady instituce v roce 2025

Ing. Ivan Novotný, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	předseda
RNDr. Petr Kubala	Povodí Vltavy, státní podnik	místopředseda
Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	členka
Ing. Petr Fučík, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
Ing. Karel Fronk	KKCG Real Estate Group, a. s.	člen

Mgr. Silvie Hawerlandová, LL.M.	SPÚ	členka
Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	členka ¹
Ing. Michal Pochop	VÚMOP, v. v. i.	člen
prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc.	ČZU	člen
RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.	MENDELU	člen
prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
Mgr. Daniel Žížala, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen

1.2.1. Činnost rady instituce

V průběhu roku 2025 se konala čtyři řádná zasedání Rady instituce a jedno mimořádné zasedání formou per rollam.

Rada instituce na svých zasedáních vzala na vědomí zejména informace o hospodaření a finanční situaci ústavu, včetně stavu fondů a rozpočtových opatření, návrh výroční zprávy, zprávu auditora o ověření účetní závěrky a návrh na přidělení zisku do rezervního fondu; dále projednala návrhy výzkumných projektů v národních i mezinárodních programech a informace týkající se investičního plánu a rozpočtu na následující období.

1.3. Dozorčí rada

Dozorčí rada vykonává dohled nad činností a hospodařením ústavu, zejména nad nakládáním s jeho majetkem, a uděluje souhlasy k vybraným právním úkonům v souladu se zákonem. Navrhuje zřizovateli odvolání ředitele a projednává jeho záměr jmenovat nebo odvolat ředitele.

Vyjadřuje se k návrhům změn zřizovací listiny, k návrhu na sloučení, splynutí nebo rozdělení veřejné výzkumné instituce, k návrhu rozpočtu a ke způsobu hospodaření instituce, jakož i k její další nebo jiné činnosti a k dalším záležitostem předloženým ředitelem nebo zřizovatelem.

Schvaluje výroční zprávu, zaujímá stanoviska k činnosti instituce a zveřejňuje je. Předkládá řediteli, radě instituce a zřizovateli návrhy na odstranění zjištěných nedostatků ve výkonu jejich působnosti.

Zřizovateli a řediteli předkládá nejméně jednou ročně zprávu o své činnosti, určuje auditora pro účely ověření účetní závěrky a poskytuje zřizovateli nezbytné informace o činnosti a hospodaření instituce.

Členy dozorčí rady jmenuje a odvolává zřizovatel. Podrobnosti o jejím ustavení a činnosti funkce upravuje Jednací řád dozorčí rady, který schvaluje zřizovatel a podle něhož rada postupuje.

1.3.1. Složení dozorčí rady v roce 2025

Ing. Josef Čech	Ministerstvo zemědělství	předseda
Ing. Jan Marek	Ministerstvo zemědělství	místopředseda
Ing. Martin Holman	Ministerstvo zemědělství	člen
Mgr. Michal Gebhart, Ph.D., MBA	Státní pozemkový úřad	člen

¹ od 23. 6. 2025

Ing. Lenka Tůmová

Státní pozemkový úřad

členka²

Mgr. Pavel Škeřík

Státní pozemkový úřad

člen³

1.3.2. Činnost dozorčí rady

V průběhu roku 2025 se dozorčí rada sešla čtyřikrát a projednávala předložené materiály související s činností a hospodařením ústavu. V hodnoceném období nepředložila řediteli, radě instituce ani zřizovateli návrhy na odstranění zjištěných nedostatků ve výkonu jejich působnosti.

2. Poradní orgány ředitele, konvent a interní komise

V návaznosti na organizační řád ústavu působí jako poradní orgány ředitele tyto subjekty: vědecká rada ústavu, grémium ředitele a kolegium ředitele. Tyto orgány napomáhají řediteli při strategickém řízení, odborném posuzování a koordinaci činností ústavu v souladu s jeho posláním a cíli.

2.1. Vědecká rada a její komise

Vědecká rada ústavu je vrcholným poradním orgánem ředitele v oblasti hodnocení rozvoje vědních oborů vymezených zřizovací listinou ústavu. Zabývá se rovněž metodikou řešení projektů a průběžným i závěrečným hodnocením výsledků výzkumných záměrů, projektů a grantů v oblasti výzkumu a vývoje, jakož i hodnocením výsledků další odborné činnosti ústavu.

V rámci vědecké rady jsou ustaveny odborné komise, jejichž působnost je vymezena dle jednotlivých vědních oborů (např. komise pro pedologii a ochranu půdy, komise pro hydrologii a ochranu vod, komise protierozní ochrany).

Činnost rady a jejích komisí se řídí statutem a jednacím řádem vědecké rady, které upravují její postavení, práva a povinnosti členů a formy i průběh jednání. Usnesení vědecké rady a jejích komisí mají povahu doporučení pro ředitele ústavu.

2.1.1. Složení vědecké rady v roce 2025

Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	předsedkyně ⁴
prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka	ČZU	člen
Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	členka
Ing. Petr Fučík, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
prof. Ing. Miloslav Janeček, DrSc.	emeritní zástupce	člen
prof. Ing. Josef Kozák, DrSc., dr. h. c.	ČZU	člen
doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc.	VÚMOP, v. v. i.	člen
prof. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.	Jihočeská univerzita	člen
RNDr. Pavel Novák, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	předseda ⁵

² do 11. 6. 2025

³ od 9. 7. 2025

⁴ od 1. 4. 2025

⁵ do 31.3. 2025

doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	členka
prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.	ČZU	člen
doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc.	VÚPOP	členka
Ing. Miroslav Tesař, CSc.	AV ČR	člen
prof. Ing. Pavel Tlustoš, CSc., dr. h. c.	ČZU	člen
prof. Ing. František Toman, CSc.	emeritní zástupce	člen
prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
prof. Ing. Jan Váchal, CSc.	emeritní zástupce	člen
doc. Ing. Radka Váchalová, Ph.D.	ÚZEI	členka
doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen

2.1.2. Činnost vědecké rady

Vědecká rada ústavu zasedala dne 20. 1. 2025, kdy projednala Periodickou zprávu za rok 2024 o plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace na období let 2023–2027 v rámci jejího oponentního posouzení.

2.2. Grémium ředitele

Grémium ředitele je užším poradním orgánem pro operativní řízení ústavu. Tvoří je ředitel, jeho náměstci a předseda rady instituce. K projednání konkrétních témat mohou být přizváni další pracovníci podle své odbornosti.

2.3. Kolegium ředitele

Kolegium ředitele je poradním orgánem pro koncepční, organizační a provozní záležitosti ústavu. Podílí se na přípravě podkladů pro jednání rady instituce a dozorcí rady a zpracovává návrhy koncepčních dokumentů vyžádaných zřizovatelem nebo orgány státní správy.

Jeho členy jsou členové vedení ústavu a vedoucí oddělení (viz organizační schéma). Jednání svolává a řídí ředitel nebo jím pověřený člen. Usnesení kolegia mají doporučující charakter.

2.4. Konvent

Konvent je shromážděním výzkumných a vývojových pracovníků ústavu a ke dni 31. 12. 2025 evidoval 46 členů.

Za řízení a činnost konventu odpovídá svolavatel zvolený jeho členy, doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc.

V roce 2025 zasedal jednou, a to dne 27. 5. 2025.

2.5. Interní komise

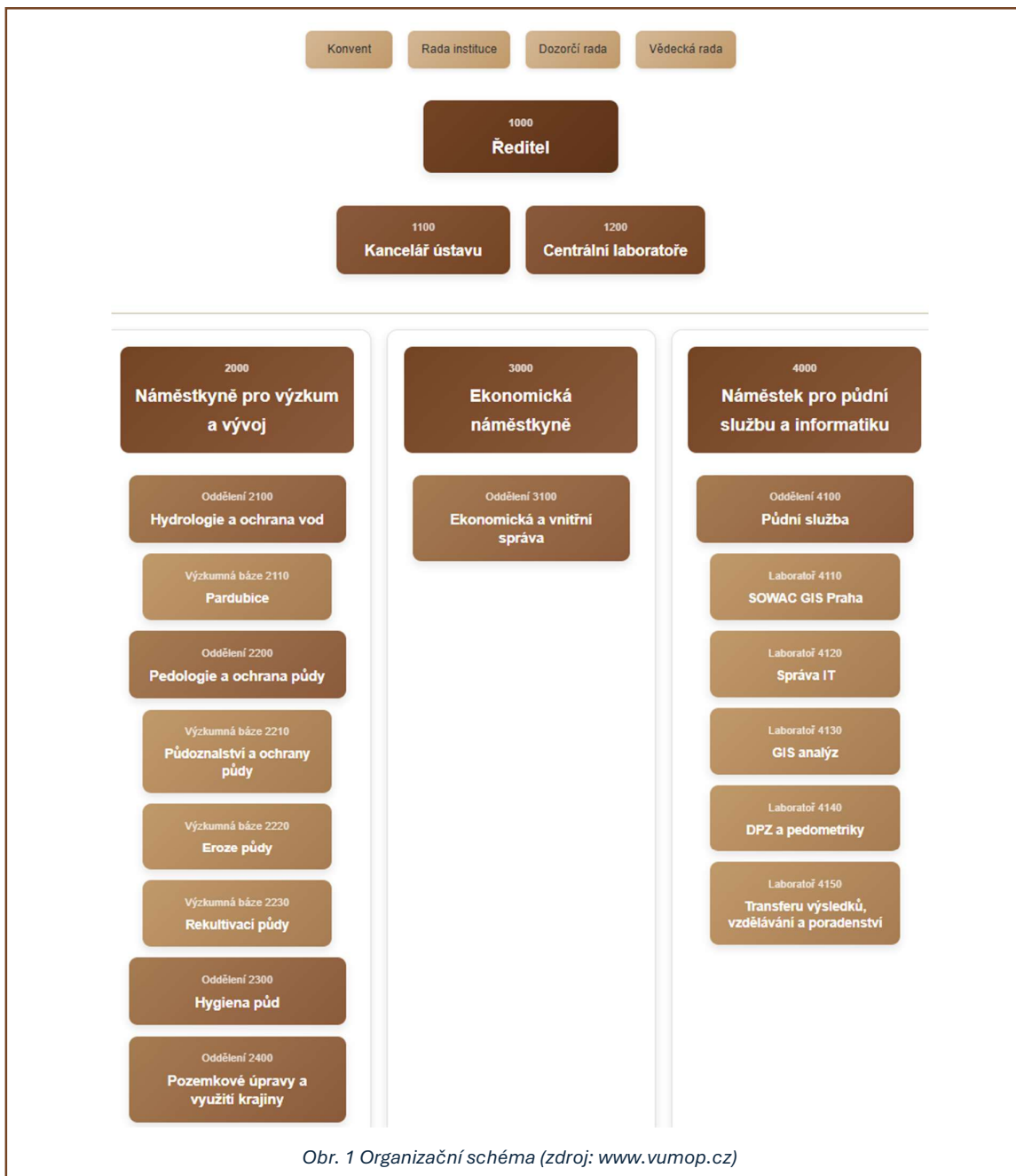
V rámci interních komisí ústavu působí etická a atestační komise, přičemž v roce 2025 nedošlo k jejich zasedání.

3. Organizační jednotky instituce a jejich činnost

Ústav se organizačně člení na oddělení řízení a infrastruktury výzkumu (oddělení 1100 Kancelář ústavu), a oddělení služeb výzkumu (oddělení 1200 – Centrální laboratoř, oddělení 4100 – Půdní služba), výzkumná a vývojová oddělení (oddělení 2000 až 2400), a ekonomické oddělení (oddělení 3100 – Ekonomická a vnitřní správa).

Jejich vzájemné vazby, včetně orgánů instituce, jsou uvedeny v následujícím organizačním schématu:

3.1. Oddělení 1100 Kancelář ústavu

Oddělení je řízeno ředitelem, prof. Ing. Radimem Váchou, Ph.D., a **zajišťuje**:

- plnění organizačních, administrativních a výzkumných úkolů ředitele a celouústavních organizačních a administrativních věcí,

- podporu činností konventu, rady instituce, dozorčí rady, komisí a dalších poradních orgánů ředitele a manažera kvality řízení (ISO 9001),
- přípravu mezinárodních dohod a projektů, evidenci kontaktů se zahraničními institucemi a další zahraniční agendu, včetně zajištění vysílání pracovníků do zahraničí a přijímání zahraničních hostů,
- styk s odbornými útvary zřizovatele.

3.2. Oddělení 1200 Centrální laboratoře

Oddělení je podřízeno řediteli, jeho činnost vedla Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D.

Oddělení 1200 zajišťuje:

- realizaci chemických, fyzikálních a mikrobiologických analýz půdy, vody a rostlinných materiálů podle požadavků řešitelů výzkumných záměrů, projektů a zakázek a externích subjektů,
- zavádění nových analytických postupů v souladu s mezinárodně uznávanými standardy,
- dodržování systému managementu kvality a mezilaboratorních porovnávacích zkoušek.

Obr. 2 Provádění analýz dle příslušných standardních operačních postupů (foto: J. Čechmánková)

3.3. Oddělení 2000 Náměstkyně pro výzkum a vývoj

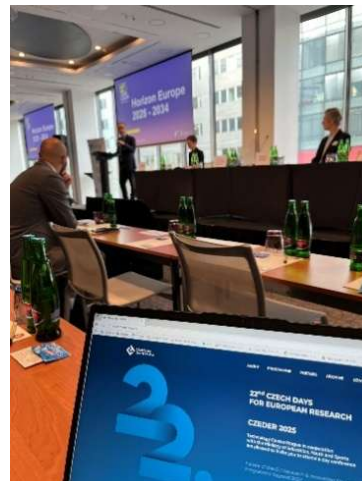
Oddělení, které vedla Ing. Světlana Chovancová, Ph.D., zajišťuje:

- koordinaci výzkumné a vývojové činnosti řešitelských týmů a oddělení, navrhuje opatření na zvýšení efektivnosti jejich výzkumné činnosti,
- zajištění účasti výzkumných oddělení na plnění dohod o spolupráci na celostátní i mezinárodní úrovni,
- plnění úkolů v oblasti tvorby a kontroly koncepce výzkumu a vývoje a zpracování plánovacích podkladů včetně prováděcích plánů pro jednotlivá období,
- vedení evidence výzkumných a vývojových projektů, grantů a zakázek výzkumné povahy včetně jejich výsledků,
- přípravu a organizaci oponentur a expertizních projednávání metodik, výzkumných, výročních a závěrečných zpráv, včetně zpracování zprávy o činnosti ústavu,
- přípravu a organizaci zasedání vědecké rady ústavu a atestační komise,
- koordinaci výzkumné a vývojové činnosti s jinými výzkumnými organizacemi a zpracování prognóz a koncepcí v oborech působnosti ústavu,
- vedení agendy výsledků duševního vlastnictví a znalecké činnosti,

- zajištění organizačních, administrativních a výzkumných úkolů náměstka pro výzkum a vývoj ústavu a systémového řízení výzkumu, vývoje a inovací,
- podporu rozvoje mezioborové a mezinárodní spolupráce, transferu znalostí a využívání digitálních nástrojů ve výzkumu, včetně jejich uplatnění při komunikaci a popularizaci výsledků vědecké práce.

Obr. 3 Konference ČSOB „Firemní růst v souladu s přírodou“
(foto: S. Chovancová)

Obr. 4 České dny
pro evropský výzkum 2025

3.4. Oddělení 2100 Hydrologie a ochrana vod

Oddělení je podřízeno náměstkyni pro výzkum a vývoj, a jeho činnost vedl Ing. Petr Fučík, Ph.D.

Oddělení 2100 je tvořeno pracovištěm Praha a výzkumnou bází Pardubice (2110), a zajišťuje:

- analýzu vlivu rozmístění druhů pozemků v povodí na hydrologické charakteristiky,
- kvantifikaci odtoku vody z drenážních systémů jako složky celkového odtoku vody z povodí za rozdílných srážko odtokových situací,
- modelování jakosti vody a sedimentů v malých zemědělských povodích ve vazbě na využití pozemků a různé přístupy monitoringu vod,
- problematiku určení potenciálních kritických zdrojových lokalit plošného zemědělského znečištění mělkých a hlubokých podzemních vod v povodích a katastrálních územích,
- problematiku zdrojových oblastí tvorby a cest rychlé složky drenážního odtoku a pramenných vývěrů ve svahových oblastech z hlediska jakosti vody,
- problematiku precizního zemědělství s využitím dat dálkového průzkumu Země a vyhodnocení vlivu variabilní aplikace živin na plodinové výnosy, efektivitu využití dusíku a spotřebu hnojiv,
- studium ochranné funkce travních porostů a intenzivní a extenzivní způsoby využití trvalých travních porostů v různých stanovištních podmínkách s ohledem na půdu a jakost vody,
- vliv závlahových a odvodňovacích staveb na vodní režim pozemků a krajiny,
- technologické postupy výstavby, řízení, údržby, rekonstrukce a modernizace melioračních staveb,
- problematiku jakosti závlahové vody a vliv zavlažování na kvalitu prostředí,
- problematiku využití odpadních vod pro závlahu zemědělských plodin,
- návrhy ochranných pásem vodárenských nádrží,

- diferencovanou ochranu půdy a vody v povodích založenou na exploataci trvalých travních porostů a návrhy systému ochrany vody a půdy v ochranných pásmech vodárenských nádrží a v povodí,
- koncepční návrhy řešení uživatelsko-vlastnických vztahů a navazující legislativy k drobným vodním dílům, zejména k hydromelioračním stavbám,
- rozvoj a podporu užití geografických informačních systémů a metod dálkového průzkumu Země v územních studiích, plánech oblastí povodí, v ochranných pásmech vodních zdrojů a v dalších okruzích témat vodního hospodářství,
- aplikaci bezkontaktních měřických metod a využití nových technologií snímkování pro krajinný management,
- vývoj předpovědního systému ochrany území před povodněmi,
- tvorbu legislativních a právních podkladů v oblasti ochrany jakosti vod,
- expertizní a poradenskou činnost v oblasti využití půdy a jejího vlivu na odtok a jakost vody v povodí se zahrnutím projevů existence drenážních systémů,
- odborné a organizační zajištění školení pracovníků pozemkových úřadů a dalších institucí v oblasti návrhů opatření ke zvýšení retence a akumulace vody v povodí a ochrany vod před plošnými zdroji znečištění.

Obr. 5 Projev drenážní stavby na termokameře (foto: P. Fučík)

Obr. 6 Seminář PlusChange (foto: P. Fučík)

3.5. Oddělení 2200 Pedologie a ochrana půdy

Oddělení je podřízeno náměstkyni pro výzkum a vývoj, a jeho činnost vedl doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.

Oddělení 2200 je členěno na výzkumnou bázi půdoznalství a ochrany půdy (2210), výzkumnou bázi eroze půdy a protierozní ochrany (2220) a výzkumnou bázi rekultivací a revitalizací půdy (2230), a zajišťuje:

3.5.1. V rámci působnosti Výzkumné báze půdoznalství a ochrany půdy:

- teoretické problémy pedologie, klasifikace a mapování půd,
- oceňování půd včetně vývoje nových a modernizovaných metod hodnocení, včetně problematiky BPEJ,
- hodnocení příčin degradace produkčních a mimoprodukčních funkcí půd, jejich důsledků a možností jejich eliminace,
- hodnocení vývojových trendů půd na základě retrospektivního monitoringu vybraných půdních charakteristik zejména v souvislosti s klimatickou změnou,
- hodnocení limitujících faktorů využívání půd, včetně tvorby mapových výstupů,
- multikriteriální hodnocení půd, zejména s ohledem na extrémní hydrologické jevy,
- hydropedologické charakteristiky půd a jejich využití v mapovém vyjádření,
- řešení problematiky větrné eroze s využitím moderních terénních zařízení a matematických modelů,
- výzkum a vývoj laboratorních a terénních přístrojů pro měření pedologických veličin a intenzity degradačních faktorů (simulátory eroze, stanovení stability půdní struktury aj.),
- hodnocení dopadů alternativního využití ZPF (např. dopady agrofotovoltaiky),
- vývoj metod bilancování živin v zemědělství, včetně jejich webové prezentace,
- využití metod dálkového průzkumu Země pro charakteristiku půdního pokryvu, jeho změn, využití a degradace,
- mapování a identifikace rašelin a půd bohatých na uhlík,
- hodnocení dopadů zemědělských postupů na sekvestraci uhlíku v půdě, včetně jeho bilancování,
- monitoring zemědělských půd v návaznosti na požadavky orgánů státní správy a Evropské komise včetně zpracování podkladů pro legislativu a koncepční dokumenty v oblasti ochrany půdy.

Obr. 7 Měření reálné ztráty půdy větrnou erozí

Obr. 8 Průzkum půd a jejich hodnocení (foto: odd. 2200)

3.5.2. V rámci působnosti Výzkumné báze eroze půdy a protierozní ochrany:

- prohlubování znalostí o procesu vodní, větrné a dalších typů eroze půd, jejích následků a nových způsobů protierozní ochrany organizačního, agrotechnického a technického charakteru,
- ochranu cenných částí území před produkty eroze,
- testování protierozních materiálů a technologií,
- hodnocení vlivu technologií z hlediska infiltrace srážkové vody do půdy a vznik povrchového odtoku,
- posudková činnost ve vymezeném spektru činností.

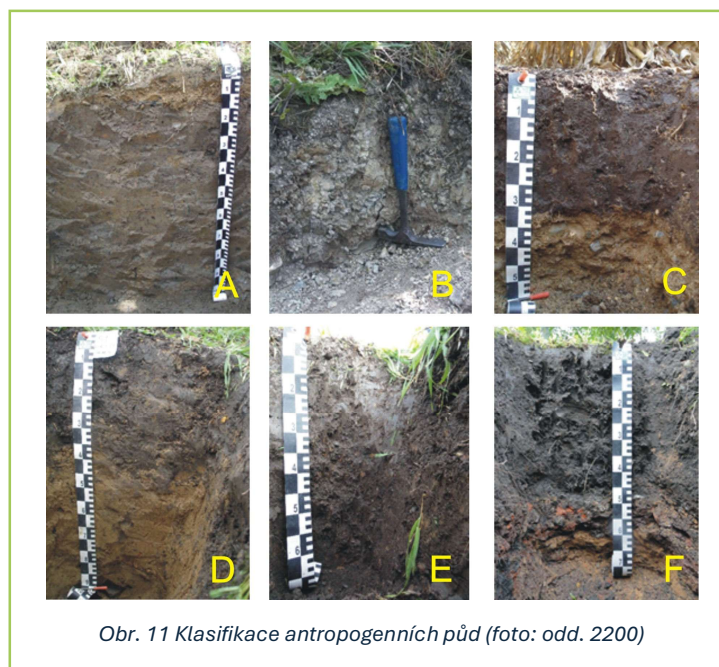
Obr. 9 Ověřování půdoochranných technologií pomocí polního simulátoru deště

Obr. 10 Sledování projevů vodní eroze (foto: odd. 2200)

3.5.3. V rámci působnosti Výzkumné báze rekultivací a revitalizací půdy:

- problematiku technologií rekultivací území poškozených báňskou a ostatní průmyslovou činností,
- rekultivace skládek tuhých komunálních odpadů a specifické problémy rekultivace odkališť a území vyjmutých ze zemědělského půdního fondu,
- testování nových revitalizačních technologií s využitím materiálů organického i minerálního původu,
- specifikace technických a biologických částí rekultivace a implementace nových postupů do rekultivační praxe,
- obnova funkcí poškozených zemědělských půd,
- podpora mimoprodukčních funkcí půd moderními revitalizačními postupy,
- metody užití pedologického geografického informačního systému,
- tvorbu legislativních a právních podkladů v oblasti působnosti oddělení,
- expertizní a poradenskou činnost v oblasti působnosti oddělení včetně činnosti znalecké,
- odborné a organizační zajištění školení pracovníků pozemkových úřadů a dalších institucí v oborech pedologie a ochrany půdy.

3.6. Oddělení 2300 Hygiena půd

Oddělení je podřízeno náměstkyni pro výzkum a vývoj, a jeho činnost vedla Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D.

Oddělení 2300 zajišťuje:

- posuzování a hodnocení zatížení životního prostředí škodlivými látkami,
- monitoring zátěže půd, vod a rostlin rizikovými prvky a perzistentními organickými polutanty,
- posuzování rizik mobility rizikových prvků a perzistentních organických polutantů v půdě, jejich transfer do rostlin a možnosti omezení vstupu těchto látek do rostlinné produkce,
- posuzování rizik transferu rizikových prvků a perzistentních organických polutantů do povrchových a spodních vod,
- prostorová variabilita kontaminace půd s využitím matematických metod a aplikací GIS,
- aplikace ekologicky příznivých materiálů do zemědělské půdy, vývoj látek pro zvyšování kvality chemických a fyzikálních ukazatelů půdních vlastností,
- posuzování použití odpadních látek a jejich neškodné využití k zvýšení produkční schopnosti půd (kaly ČOV, rybniční a říční sedimenty aj.),
- způsoby remediací a asanace kontaminovaných území,
- posouzení limitace využití území typu brownfields se zaměřením na revitalizaci a opětovné využití,

- využití nových přístupů k hodnocení kvality lesních půd,
- možnosti imobilizace rizikových prvků a látek v půdě,
- posuzování kvality půdy vzhledem k limitním hodnotám rizikových prvků a perzistentních organických polutantů,
- upřesňování limitních hodnot rizikových látek v životním prostředí a tvorba limitních hodnot v materiálech aplikovaných do půd,
- aktualizace seznamu škodlivin v půdě o nově sledované polutanty,
- řešení aktuálních problémů týkající se kontaminace půd.

Obr. 13 Monitoring cizorodých látek v půdách a rostlinách. (foto: J. Čechmánková)

3.7. Oddělení 2400 Pozemkové úpravy a využití krajiny

Oddělení je podřízeno náměstkyni pro výzkum a vývoj, a jeho činnost vedl Ing. Michal Pochop.

Oddělení 2400, které má pracoviště v Brně, zajišťuje:

- výzkum v oblasti ochrany půdy a vody, pozemkových úprav, tvorby, plánování a ochrany krajiny,
- výzkum negativních dopadů extrémních srážko-odtokových událostí, a možných změn klimatických činitelů na procesy vodní a větrné eroze a implementace nových postupů v pozemkových úpravách,
- rozvoj metod navrhování a provádění pozemkových úprav v souladu se zákonem č. 139/2002 Sb., včetně návrhů změn právních předpisů a metodických materiálů,
- uplatňování ověřených metod ochrany půdy a vody v procesu pozemkových úprav a v programech rozvoje venkova,
- využití a rozvoj metod krajinného plánování a prostředků geografických informačních systémů,
- zpracování odborných stanovisek, koncepcí, prognóz, studií a podkladů v oblasti pozemkových úprav, ochrany a využití krajiny, rozvoje venkova,
- zpracování návrhů jednoduchých a komplexních pozemkových úprav, včetně studií odtokových poměrů, protierozní a protipovodňové ochrany,
- zabezpečení přednáškové vzdělávací a pedagogické činnosti v oboru protierozní ochrana, pozemkové úpravy, využití krajiny.

Obr. 14 Pásové střídání plodin (foto: M. Pochop)

Obr. 15 KoPÚ Moravská Nová Ves se zaměřením na větrnou erozi (foto: M. Pochop)

3.8. Oddělení 3100 Ekonomická a vnitřní správa

Oddělení je řízeno ekonomickou náměstkyní Ing. Jitkou Sedláčkovou.

Oddělení 3100 zajišťuje:

- komplexní vedení účetnictví – hospodaření s přijatými finančními prostředky, sestavování měsíční, čtvrtletní a roční účetní závěrky, zpracování komplexní mzdové agendy,
- tvorbu a čerpání rozpočtu hlavní, další a jiné činnosti, finanční vypořádání se státním rozpočtem,
- vypořádání s daňovými a ostatními povinnostmi vyplývajícími z obecně závazných předpisů,
- veškeré činnosti spojené s evidencí a správou majetku, evidencí smluvních vztahů,
- činnost personální agendy,
- správu a údržbu majetku.

3.9. Oddělení 4100 Půdní služba a informatika

Oddělení je řízeno náměstkem pro půdní službu a informatiku, Ing. Ivanem Novotným, Ph.D.

Oddělení 4100 je členěno na laboratoř SOWAC GIS (4110), laboratoř správa IT (4120), laboratoř GIS analýz a environmentálního modelování (4130), laboratoř DPZ a pedometrie (4140), laboratoř transferu výsledků, vzdělávání a poradenství (4150), a zajišťuje:

3.9.1. V rámci Laboratoře SOWAC-GIS:

- řešení vývojových úkolů spojených s použitím geoinformačních systémů v praxi, návrh a správu aplikací geoinformačního systému SOWAC-GIS, provádění aktualizace tematických datových sad,
- poskytování informací a služeb z tematických datových sad geoinformačního systému SOWAC-GIS a vytváření mapových výstupů v požadovaném provedení a mapovém měřítku,
- výpočet průměrných cen půdy v jednotlivých katastrálních územích zveřejňovaných v příloze vyhlášky MZe o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků,
- tvorba legislativních a právních podkladů v oblasti působnosti oddělení,
- expertizní, znaleckou a poradenskou činnost.

3.9.2. V rámci Laboratoře správa IT:

- správu počítačové sítě a její zabezpečení před komplexními hrozbami,
- administraci a správu serverů,
- administraci a správu VMware infrastruktury,
- správu Internet serveru včetně připojení k poskytovateli internetových služeb (správa nameserveru, web a mailserveru, databáze uživatelů, správa domény),
- provoz redakčního systému pro webové stránky a intranet VÚMOP,
- podporu a zabezpečení koncových stanic uživatelů,
- správu a zajištění servisu pro řadu aplikací celoustavního charakteru (ekonomický systém, docházková agenda, aplikace kapacity ...),
- koordinaci nákupu výpočetní techniky a softwaru a správu licencí programového vybavení.

3.9.3. V rámci Laboratoře GIS analýz a environmentálního modelování:

- řešení vývojových úkolů spojených se zpracováním, analýzou a interpretací prostorových dat,
- rozvoj metod environmentálního modelování, včetně nasazení těchto metod při řešení studií protierozní a protipovodňové ochrany,
- řešení problematiky využití výstupů precizního zemědělství a dalších progresivních zemědělských technologií pro potřeby kontrol podmíněnosti,
- rozvoj procesu monitoringu erozních událostí, včetně jeho zajištění a provádění statistických analýz zaznamenaných událostí,
- expertizní, znaleckou a poradenskou činnost v oblasti působnosti oddělení.

*Obr. 16 Školení pověřených pracovníků SPÚ v oblasti Monitoringu eroze zemědělské půdy
(foto: odd. 4100)*

*Obr. 17 Optimalizace vnitřního uspořádání zemědělských pozemků
(Malonty – změna směru obdělávání ve směru vrstevnic, ozelenění souvratí – produkce travin pro výkrm).
Snímek vlevo zachycuje stav před optimalizací, vpravo po optimalizaci (zdroj mapy.com).*

3.9.4. V rámci Laboratoře DPZ a pedometrie:

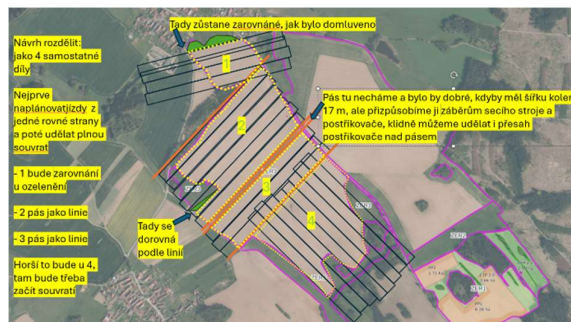
- řešení vývojových úkolů spojených s využitím metod dálkového průzkumu Země v oblasti ochrany půdy a krajiny,
- řešení problematiky získávání, zpracování a analýzy dat dálkového průzkumu Země,
- rozvoj metod blízké fotogrammetrie pro aplikace v řešení výzkumných a vývojových úkolů,
- rozvoj a aplikace pedometrických metod pro účely podrobného mapování variability půdních vlastností včetně metod strojového učení,
- rozvoj aplikovaných metod pro účely získání podkladů pro precizní zemědělství.

3.9.5. V rámci Laboratoře transferu výsledků, vzdělávání a poradenství:

- spolupráci s nevládními a profesními organizacemi při přípravě a realizaci vzdělávacích programů,
- spolupráci s poradenským systémem MZe v oblasti vzdělávání, akreditace a informační podpory akreditovaných poradců a školitelů,
- transfer výsledků výzkumu a vývoje zapojením do činností národního i regionálních AKIS (operačních skupin, demonstrační farmy),
- vedení metainformačního systému ústavu a vedení a správu Datového skladu digitálních a analogových dat ústavu,
- vedení mapové knihovny odborného obsahu map KPP v rozsahu území ČR a další datové báze ISOP,
- ediční činnosti ústavu a vedení depozitáře výsledků a výstupů výzkumu,
- vedení školicího centra,
- expertizní, znaleckou a poradenskou činnost v oblasti působnosti oddělení.

Obr. 19 Práce v operační skupině „Optimalizace vnitřního uspořádání půdních bloků v oblasti Českomoravské vrchoviny“

Obr. 18 Návrh optimalizace (foto: odd. 4100)

3.10. Zastoupení instituce v organizacích a odborných skupinách

3.10.1. Agrární sektor a odborné komory

Agrární komora ČR: Ing. Jan Srbek

Asociace podnikatelů v geomatice: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.

Českomoravská komora pro pozemkové úpravy: Ing. Michal Pochop, doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D., Ing. David Kincl, Ph.D., Mgr. Petr Karásek, Ing. Josef Kučera, Ph.D.

Česká zemědělská společnost: Ing. Michal Pochop

3.10.2. Odborné společnosti a asociace

Česká akademie zemědělských věd (ČAZV)

- Odbor pedologie: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D., Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D., Ing. Viera Horváthová, Mgr. Jan Skála, Ph.D., Ing. Tomáš Khel, doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D., Mgr. Daniel Žížala, Ph.D., Ing. Světlana Chovancová, Ph.D., Ing. Michal Pochop
- Odbor vodního hospodářství: Ing. Petr Fučík, Ph.D., doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc., Ph.D., Ing. Martina Vlčková
- Předsednictvo: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D., doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc.

Česká pedologická společnost: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D., Ing. Jana Konečná, Ph.D.,

doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D., doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D., Mgr. Jan Skála, Ph.D., Ing. Jarmila

Čechmánková, Ph.D., Ing. Viera Horváthová, Ing. Tomáš Khel, Ing. Ondřej Holubík, Ph.D.,

Mgr. Daniel Žížala, Ph.D., Mgr. Anna Margoldová, Ph.D., Ing. Ivan Novotný, Ph.D.,

Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

Česká asociace pro geoinformace (CAGI): Ing. Ivan Novotný, Ph.D.

Česká společnost krajinných inženýrů (ČSKI): doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D.

Česká asociace manažerů a administrátorů ve výzkumu, z. s. (CZARMA) - Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

3.10.3. Mezinárodní a národní výbory

International Union of Soil Sciences (IUSS): prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

IUSS – Soil Degradation: Ing. Jana Konečná, Ph.D.

European Society of Soil Conservation (ESSC): doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D., Ing. Jana Konečná, Ph.D., doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D., Ing. Tomáš Khel, Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D., Mgr. Jan Skála, Ph.D.

European Society for Environmental History: RNDr. Zbyněk Janoušek, Ph.D.

European Networks' Assembly: Ing. Martin Mistr, Ph.D.

International Commission on Irrigation and Drainage (ICID): Ing. Renata Placatová, Ph.D., Ing. Petr Fučík, Ph.D., Ing. Ivan Novotný, Ph.D.

International Soil Tillage Research Organization (ISTRO): Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

Stínový delegát – HORIZON EUROPE: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Český národní výbor pro hydrologii při UNESCO: doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc.

Český výbor pro spolupráci s OSN pro výživu a zemědělství (FAO): Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

European Open Science CZ, pracovní skupina Environmental Sciences: Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

3.10.4. Ministerstva a pracovní skupiny

Ministerstvo zemědělství:

Pracovní skupiny:

Bioekonomie: Ing. Vladimír Papaj, Ph.D.

Cross Compliance: Ing. Ivan Novotný, Ph.D., Ing. Martin Mistr, Ph.D.

Přenos znalostí – Adaptace: Ing. Martin Mistr, Ph.D.

Podpora výzkumu a inovací: Ing. Martin Mistr, Ph.D.

Precizní zemědělství: Mgr. Daniel Žížala, Ph.D.

Komise pro PRV 2014+: Přírodní zdroje: Ing. Petr Fučík, Ph.D., doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D., doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D.

Rada Národního zemědělského muzea: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Ministerstvo životního prostředí:

Národní platforma pro ekosystémové služby: Ing. Martin Mistr, Ph.D.

Tematická expertní skupina k článku 10 a 11 nařízení o obnově přírody a krajiny (Obnova populací opylovačů a Obnova zemědělských ekosystémů): Ing. Ivan Novotný, Ph.D.

Pracovní skupiny v rámci aktualizace Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu: Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.

3.10.5. Akademické a vědecké rady

Vědecká rada ČZU, FŽP ČZU, FAPPZ ČZU, VÚPOP (SK), NPPC (SK) a SAPV (SK): prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Oborové rady Doktorských studijních programů (MENDELU, FAPPZ): doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D., prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Vědecký výbor fytoosanitární a ŽP: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

3.10.6. Redakční rady a odborné panely

EQA – International Journal of Environmental Quality (Editor in Chief): prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

International Journal of Plant & Soil Science (Chief Editor): prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Plant, Soil and Environment; Soil and Water Research; Zprávy lesnického výzkumu; Journal of Environmental Chemistry and Toxicology; Úroda; Klub zemědělských novinářů a publicistů: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Pozemkové úpravy: doc. Ing. Jana Podhrázká, Ph.D., Ing. Michal Pochop, doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.

Metodika 2017+ (panelista v odborném panelu Agricultural and Veterinary Sciences): prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

3.10.7. Další odborné platformy a komise

ČSÚ – Ekosystémové účty: Ing. Martin Mistr, Ph.D.

Komise Libereckého kraje – změna klimatu: Ing. Ivan Novotný, Ph.D.

KOVIN – TPS Data – Půda: Mgr. Jiří Brázda

Technická normalizační komise ÚNMZ – Hydrotechnika: doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc.

4. Hodnocení hlavní činnosti

Hlavní činnost ústavu spočívá v základním a aplikovaném výzkumu a vývoji v přírodních, technických a společenských vědách se zaměřením na komplexní meliorace, pedologii, tvorbu a využití krajiny a geoinformatiku (bližší viz kapitola 3 - Organizační jednotky instituce a jejich činnost).

Hlavní činnost v hodnoceném období roku 2025 zahrnovala řešení Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace a projektů výzkumu, vývoje a inovací (dále jen VaVal).

4.1. Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace

Předmětem a cílem Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace VÚMOP, v. v. i. (DKRVO), je podpora klíčových vědních oborů – ochrany půdy, vody a krajiny. Tato podpora rozvíjí badatelský výzkum, jehož výsledky jsou následně využívány v aplikovaném výzkumu a vývoji. Aplikované výsledky směřují zejména do zemědělské praxe a rozhodovací sféry státní správy a vycházejí z poznatků základního výzkumu.

Institucionální podpora je proto nezbytná pro další rozvoj těchto vědních oborů.

V rámci DKRVO pro období 2023–2027 je řešeno celkem pět výzkumných záměrů (VZ), které korespondují s odborným zaměřením jednotlivých oddělení a jsou členěny následovně:

4.1.1. VZ I „Vodní zdroje – ochrana a efektivní využívání pro udržitelný management krajiny ve vazbě na klimatickou změnu“

Aktivita 1. Adaptace staveb zemědělského odvodnění na zmírňování dopadů změn klimatu

Cíle aktivity byly naplňovány zejména dokončením souhrnné publikace (typ B dle RIV) zaměřené na modernizaci a víceúčelové využívání odvodňovacích a závlahových staveb v podmínkách klimatické změny a přípravou navazující publikace (typ C dle RIV) a výstupů typu O. Pokračoval monitoring vybraných lokalit (Uherčice, Amálie) a průzkum nových lokalit (Hertvíkovice, Albrechtice n. O.).

Realizována byla jednání k podpoře dotačních titulů a připraveny dvě přihlášky navazujících projektů VaVal (Země II – QL26010398, Proof of Concept III – 0KwvSZ).

Aktivita 2. Rozvoj a uplatnění metod pro identifikaci staveb odvodnění

V roce 2025 byly řešeny tři hlavní tematické okruhy: datový a informační management odvodňovacích staveb, nové poznatky a praktické uplatnění metod identifikace staveb zemědělského odvodnění v různých podmínkách a možnosti automatizace těchto metod, směřující k jejich širšímu využití v praxi.

Aktivita 3. Hydrologické a hydrochemické charakteristiky mělkých podpovrchových vod a malých zemědělských povodí

V hodnoceném období bylo finalizováno vyhodnocení stopovacích zkoušek na experimentálním umělém mokřadu ve Velkém Rybníku (mokřadní pole M1–M3), realizovaných v návaznosti na zemědělskou drenáž. Hodnocena byla zejména účinnost odstraňování dusičnanů (RE) a množství odstraněné hmoty (MR) s využitím pokročilých statistických metod. Výsledky přispěly k upřesnění účinnosti různých typů úprav mokřadů a k lepšímu pochopení vztahů mezi hydrologickými parametry a procesy čištění vody.

Aktivita 4. Hodnocení účinnosti biotechnických opatření v krajině jako adaptace ke zvyšování retence vody a zlepšování její kvality

Řešení aktivity se soustředilo na tři hlavní tematické okruhy: metody prioritizace biotechnických opatření, příprava jejich realizace na stavbách odvodnění a monitoring a hodnocení jejich účinnosti z hlediska retence vody a zlepšení její jakosti.

Aktivita 5. Metody hodnocení vodního režimu půd

Aktivita probíhala v roce 2025 v souladu s plánem. Řešeny byly dva hlavní tematické okruhy: rozvoj metod měření v interní laboratoři experimentální hydroopedologie a výzkum kalibrace polních čidel.

Aktivita 6. Možnosti precizního zemědělství a nové technologie závlah pro hospodárné využití živin a ochranu vod

Pozornost byla zaměřena na variabilní hospodaření pro optimalizaci výnosů plodin a ochranu vod a na metody hodnocení vláhvových potřeb plodin.

Aktivita 7. Efektivní hospodaření se srážkovými vodami a vodními zdroji pro užitkové a pitné účely v kontextu klimatické změny

Výzkum byl v roce 2025 zaměřen na efektivní hospodaření se srážkovými vodami a vodními zdroji, přičemž původně plánované směry byly sloučeny do jedné výzkumné linie. Aktivita probíhala v období leden–prosinec 2025.

4.1.2. VZ II „Ochrana zemědělské půdy před degradací s důrazem na dehumifikaci a erozi půdy“

Aktivita 1. Ověřování půdoochranných technologií založených na meziplodinách a zapravení organické hmoty do půdy

Aktivita se zaměřila na ověřování půdoochranných technologií, kdy se řešení aktuálně soustředí především na mák setý. Najít vhodnou protierozní technologii pro tuto plodinu je poměrně problematické, neboť je náchylná na půdně-klimatické podmínky. Výsledky z měření protierozní účinnosti se přímo uplatňují pro nastavení standardu DZES 5. Plánované výsledky záměru v kombinaci s navazujícími projekty mají za cíl informovat odbornou zemědělskou veřejnost a seznámit ji s novými poznatky v ochraně půdy před erozí. Naše výsledky rovněž zpřesňují návrhové modely, které využívají projektanti pro územně plánovací činnost.

Aktivita 2: Testování potenciálních půdních pomocných látek k podpoře úrodnosti půd

V rámci aktivity bylo testováno využití vybraných látek pro podporu úrodnosti půd. Pro testy byly založeny nádobové pokusy s variantami zahrnující pivovarské kvasnice a makový olej. Pivovarské kvasnice mohou mít potenciál podpořit aktivitu půdních mikroorganismů a makový olej představuje zdroj cenných látek – nejen mikroprvků. V návaznosti na vyhodnocení budou realizovány poloproduktivní pokusy s variantami s prokázaným kladným vlivem na kvalitu a výnos plodiny.

4.1.3. VZ III „Hodnocení souvislostí degradace půdy potenciální kontaminací vzhledem k aktuálním trendům v oblasti zvyšování půdní kvality“

Aktivita 1. Výzkum pokročilých materiálů pro půdoochranné aplikace

Pokračoval výzkum aplikace inovativních látek na bázi hydrogelů se zaměřením na výnosy zemědělských plodin. Jedná se o záměr využití odpadních produktů s vysokým ekologickým přínosem a rovněž potenciálem k ochraně životního prostředí vzhledem k použití v zemědělství. Dosažené poznatky potvrdily vliv aplikací na zvýšení výnosů suché hmoty testovaných plodin. Výsledky aktivity byly publikovány v populárně-naučném periodiku a prezentovány na konferenci.

Aktivita 2. Řešení environmentálně bezpečného využití zdrojů organické hmoty

Aktivita byla zaměřena na problematiku aktuální legislativy v oblasti nakládání s čistírenskými kaly. Čistírenské kaly jsou podle platné legislativy odpadem a podle toho je s nimi nutné i nakládat, a to v souladu se všemi právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí a s danou hierarchií, podle níž je prioritou předcházení vzniku odpadu, a nelze-li vzniku odpadu předejít, je nezbytné dodržet hierarchii, a to v následujícím pořadí: příprava k opětovnému použití odpadu, recyklace odpadu, jiné využití odpadu včetně energetického využití, a není-li možné ani to, tak odstranění odpadu. Výsledky aktivity jsou uplatňovány v rámci aktualizace relevantních předpisů, implementace výstupů aktivity do databází a webové aplikace.

Aktivita 3. Problematika identifikace potenciálních zdrojů znečištění v povodí a výzkum transformace rizikových prvků v kontaminovaných oblastech

Pozornost byla věnována prediktivnímu mapování půd. Jednou z hlavních výzev prediktivního mapování půd pomocí modelových přístupů strojového učení je omezená dostupnost kvalitních kalibračních dat. To vedlo ke zvýšenému úsilí využívat existující zdroje, zejména prostřednictvím obnovy a opětovného použití historických datových sad. Potvrzena byla vysoká míra konzistence mezi přímo měřenými a konvertovanými daty, což potvrzuje potenciál využití dat pro zlepšení výkonu modelů. Poznatky poskytují praktické vodítko pro integraci historických půdních dat do prediktivních modelovacích postupů.

Aktivita 4. Výzkum možností obnovy lokalit typu brownfields

Probíhala aktualizace metodického postupu, kdy dochází k implementaci nových poznatků. Metodický pokyn definuje lokalitu splňující kritérium jako zemědělskou lokalitu/stavbu/plochu s prioritní potřebou regenerace či asanace – jedná se o lokality, které lze s velkou pravděpodobností označit za brownfieldy se vztahem k zemědělské činnosti, tzn., jedná se o pozůstatky po zemědělské prvovýrobě či zpracování zemědělských produktů. Podstatnou částí aktivity je poskytování konzultační činnosti a získané poznatky jsou primárně využitelné orgány státní správy.

4.1.4. VZ IV „Ochrana půdy a vody prostřednictvím pozemkových úprav“

Aktivita 1. Transport látek v malých zemědělských povodích

V roce 2025 probíhal dlouhodobý cílený monitoring hydrologických charakteristik, půdy, dnových sedimentů a vody v experimentálních povodích Němčický a Kopaninský potok se zaměřením na transport celkového dusíku a fosforu. Byly vyhodnoceny srážko-odtokové epizody, včetně extrémních situací, a jejich vliv na odnos látek, přičemž získané výsledky přispěly k hlubšímu poznání transportních procesů a jsou využívány pro validaci modelů a návrh opatření ochrany půdy a vody.

Aktivita 2. Výzkum metod a postupů v řešení problematiky větrné eroze a eroze v mimovegetačním období pro praxi pozemkových úprav v souvislosti se změnami klimatu

Byly realizovány práce zaměřené na zpřesnění metod hodnocení ohroženosti území větrnou erozí pro potřeby pozemkových úprav, včetně aktualizace mapové vrstvy větrné eroze. Výsledky byly publikovány prostřednictvím webové aplikace a zapracovány do metodického návodu pro provádění pozemkových úprav, čímž byl posílen jejich aplikační potenciál v praxi.

Aktivita 3. Protierozní travní pásy jako polyfunkční opatření v krajině ČR

V rámci této aktivity probíhal v roce 2025 monitoring účinnosti protierozních travních pásů v lokalitě Hustopeče–Starovice. V hodnoceném období nedošlo k srážko-odtokové události vyvolávající erozi, přičemž dlouhodobé výsledky potvrzují vysokou účinnost tohoto opatření jako funkčního prvku protierozní ochrany.

Aktivita 4. Implementace výzkumných poznatků do praxe pozemkových úprav

Probíhala spolupráce se Státním pozemkovým úřadem a prezentace aktuálních výzkumných poznatků formou seminářů a konferencí a jejich uplatňování při posuzování plánů společných zařízení. Výstupy aktivity jsou využívány pro podporu změn legislativy a aktualizaci metodického návodu k provádění pozemkových úprav.

4.1.5. VZ V „Účinný a efektivní transfer výsledků“

Aktivita 1. Rozvoj platformy pro transfer výsledků – geoportálu SOWAC-GIS

V roce 2025 pokračoval rozvoj geoportálu SOWAC-GIS se zaměřením na transfer výsledků výzkumu do praxe. Realizován byl vývoj nových aplikací, správa a aktualizace stávajících nástrojů a zajištění publikační infrastruktury.

Klíčovým krokem byla integrace platformy ArcGIS Online, která rozšířila možnosti tvorby, sdílení a prezentace geoprostorových dat. V tomto prostředí byly vytvořeny nové mapové aplikace, včetně nástrojů pro podporu rozhodování. Současně probíhala pravidelná aktualizace datových podkladů, zejména BPEJ a LPIS, a správa mapových služeb a metadat.

Výsledkem je posílení funkčnosti geoportálu a jeho využitelnosti pro odbornou i aplikační praxi.

Aktivita č. 2: Účinný transfer a posilování AKIS

Transfer výsledků výzkumu do praxe byl v roce 2025 realizován formou průběžné konzultační, školicí a poradenské činnosti s důrazem na ochranu půdy a protierozní opatření. Výzkumní pracovníci poskytli celkem 142 odborných konzultací v souhrnném rozsahu 167,58 hodin, zaměřených zejména na protierozní vyhlášku a s tím související agrotechnická a organizační protierozní opatření, oševní postupy, precizní zemědělství, identifikaci meliorací, investiční opatření a rovněž hodnocení objektů vhodných pro sanaci a revitalizaci.

V rámci projektu „Sítí poradenství pro udržitelné zemědělství s nižší uhlíkovou stopou na území ČR“ proběhly v období leden–listopad 2025 odborné kurzy pro budoucí poradce v pěti lokalitách, kterých se zúčastnilo více než 70 budoucích poradců. Teoretický program byl doplněn o praktické využití Protierozní kalkulačky nebo o příklady návrhů optimalizačních opatření na DPB.

V oblasti vzdělávání bylo realizováno 67 školení a workshopů pro zemědělskou praxi a cílené školení pro orgány ochrany ZPF se zaměřením na legislativní rámec, hodnocení erozního ohrožení, monitoring eroze (ME) a tvorbu plánu opatření, kterého se zúčastnilo 194 pracovníků.

Pokračoval rovněž projekt EIP operační skupiny „Optimalizace vnitřního uspořádání půdních bloků v oblasti Českomoravské vrchoviny“, kde byla provedena multikriteriální analýza všech DPB o celkové výměře 5860 ha (vyjma pevně daných pastevních areálů) a určen potenciál k aplikaci precizních postupů.

V oblasti podpory AKIS byla prohloubena spolupráce s partnery a ve spolupráci s ÚZEI vznikly tři metodické listy pro střední odborné školy k péči o půdu (informační zdroje, legislativní rámec, půdoochranné technologie) s návazností na využití digitálních nástrojů.

4.2. Projekty VaVal

Dalším předmětem hlavní činnosti jsou projekty výzkumu, vývoje a inovací financované z účelové podpory národních i mezinárodních poskytovatelů. Mezi hlavní národní poskytovatele patří zejména Ministerstvo zemědělství (NAZV), Technologická agentura ČR a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Ústav se současně podílí na řešení projektů mezinárodní spolupráce, zejména v programech Horizon, LIFE a Interreg. Projekty jsou realizovány napříč odbornými odděleními a zahrnují jak vlastní řešení, tak spoleřešitelskou účast.

4.2.1. Národní projekty

Oddělení 2100

Poskytovatel: MZe – Ministerstvo zemědělství

Integrované strategie pro přehradní nádrže k udržení jakosti vody při klimatické změně. Řešitel: Ing. Petr Fučík, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Smart nástroje pro efektivní řízení závlahových systémů a zlepšení vodní bilance zemědělských pozemků. Řešitel: Ing. Renata Placatová, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2028.

Vyhodnocení možností posílit zásobování obyvatel pitnou vodou propojením skupinových vodovodů a vodárenských soustav jako adaptační opatření na změnu klimatu. Řešitel: Ing. Petr Fučík, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

Optimalizace souboru opatření pro zemědělská povodí v rámci procesu pozemkových úprav. Řešitel: Mgr. Antonín Zajíček, Ph.D. Období řešení projektu: 2021–2025.

spoluřešené projekty

Vliv víceletých pícnin na výživu rostlin, půdu, vodu a klima. Koordinující příjemce: Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i. Řešitel za VÚMOP: Ing. Renata Placatová, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Poskytovatel: Technologická agentura ČR

Strojová analýza ortografických snímků za účelem identifikace projevů zemědělských drenážních staveb. Řešitel: Ing. Štěpán Marval. Období řešení projektu: 2025–2026.

spoluřešené projekty

Metody identifikace a stabilizace stávajících a obnovy historických pramenišť. Koordinující příjemce: Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka, v.v.i. Řešitel za VÚMOP: Ing. Petr Fučík, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Stanovení hydroenergetického potenciálu „Pico-Hydropower“ v současných i predikovaných klimatických podmínkách ČR. Koordinující příjemce: Česká zemědělská univerzita v Praze. Řešitel za VÚMOP: Ing. Tomáš Hejduk, Ph.D. Období řešení projektu: 2022–2025.

Poskytovatel: MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

spoluřešené projekty

CleverIrrigation – chytré autonomní zavlažování pro městské parky a sportoviště. Koordinující příjemce: CleverFarm, a.s. Řešitel za VÚMOP: Ing. Renata Placatová, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2026.

Oddělení 2200

Poskytovatel: MZe – Ministerstvo zemědělství

Vyhodnocení dopadů zemědělských postupů na omezení emisí skleníkových plynů v rámci nastavení DZES v podmínkách České republiky. Řešitel: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

SMART FARMING – Variabilní profilová aplikace hnojiv do zóny růstu kořenů konvenčních plodin. Řešitel: Ing. Ondřej Holubík, Ph.D. Období řešení projektu: 2021–2025.

spoluřešené projekty

Pěstování kukuřice seté technologií úzkého řádku v systému precizního zemědělství (Zemědělství 4.0) v podmínkách klimatické změny (GZK) - stabilizace produkce objemných krmiv a udržitelná intenzifikace

zemědělské výroby v ČR. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2028.

Agrovoltaika dvojí využití půdy k zemědělské výrobě a výrobě elektřiny. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

Monitoring a hodnocení udržitelného hospodaření s organickou hmotou a živinami. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

Nastavení opatření DZES 5 k ochraně zemědělské půdy před větrnou erozí a vysušováním krajiny. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2023–2025.

Systém dlouhodobého ukládání uhlíku a snižování emisí oxidu dusného a metanu v zemědělství, vyhodnocení jejich efektivity a certifikace přínosů. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2023–2025.

Význam lignocelulózového komplexu z biomasy meziplodin pro zlepšení půdního prostředí. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2021–2025.

Poskytovatel: Technologická agentura ČR

Aktualizace čísel odtokových křivek jako prevence povodní a sucha v České republice. Řešitel: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

spoluřešené projekty

Komplexní analýza systémů hospodaření v podmínkách konvenčního, ekologického a regenerativního zemědělství s ohledem na snižování emisí skleníkových plynů, pohlcování, využití a dlouhodobé uložení uhlíku do půdy v podmínkách změny klimatu. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2028.

Valorizace uhlíkatých materiálů pro snížení emisí skleníkových plynů v živočišné výrobě a pro podporu primární produkce a sekvestrace uhlíku v půdě. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Oddělení 2300

Poskytovatel: Technologická agentura ČR

spoluřešené projekty

Bio-rozložitelné materiály pro zvýšení odolnosti sazenic proti suchu. Koordinující příjemce: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, a.s. Řešitel za VÚMOP: Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

Oddělení 2400

Poskytovatel: Technologická agentura ČR

spoluřešené projekty

Pásové střídání plodin, jako adaptační opatření k optimalizaci vodního hospodářství krajiny. Koordinující příjemce: Vysoké učení technické v Brně. Řešitel za VÚMOP: Ing. Michal Pochop. Období řešení projektu: 2023–2026.

Oddělení 4100

Poskytovatel: MZe – Ministerstvo zemědělství

Kvantifikace snižování zemědělských emisí skleníkových plynů (metanu, oxidu dusného) a kvantifikace dlouhodobého pohlcování uhlíku v zemědělské půdě vlivem uhlíkového a regenerativního zemědělství. Řešitel: Mgr. Daniel Žížala, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Systém environmentálně-technických optimalizací prostorových parametrů zemědělských pozemků v kontextu setrvalého efektivního hospodaření. Řešitel: Ing. Jan Lang. Období řešení projektu: 2024–2026.

Vymezení specifických oblastí zemědělství pro zajištění udržitelného rozvoje území. Řešitel: Ing. Martin Mistr, Ph.D. Období řešení projektu: 2024–2026.

Využití nových půdoochranných technologií v zemědělské praxi. Řešitel: Ing. Martin Mistr, Ph.D. Období řešení projektu: 2022–2025.

spoluřešené projekty

Taxonomie – klasifikační systém hodnocení udržitelnosti zemědělství. Koordinující příjemce: Česká zemědělská univerzita v Praze. Řešitel za VÚMOP: Ing. Vladimír Papaj, Ph.D. Období řešení projektu: 2022–2025.

Poskytovatel: Technologická agentura ČR

Hodnocení půd ve vazbě na návrh směrnice o monitorování a odolnosti půdy a její navazující implementaci. Řešitel: Mgr. Daniel Žížala, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

spoluřešené projekty

Detekce zvýšeného erozního poškození za využití neuronových sítí na kombinaci obrazových dat DPZ a erozně hydrologického modelování. Koordinující příjemce: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební. Řešitel za VÚMOP: Mgr. Václav Vít. Období řešení projektu: 2024–2025.

Komplexní zhodnocení kontaminace půd pesticidními látkami a in-situ remediační opatření k eliminaci jejich vstupu do podzemních vod. Koordinující příjemce: ALS Czech Republic, s.r.o. Řešitel za VÚMOP: Mgr. Petr Karásek. Období řešení projektu: 2023–2025.

4.2.2. Mezinárodní projekty

Oddělení 2100

Poskytovatel: Evropská komise, program Horizon 2020

OPTAIN Optimal strategies to reTAIN and re-use water and nutrients in small agricultural catchments across different soil-climatic regions in Europe. Období řešení projektu: 2020–2025.

Koordinující příjemce: HELMHOLTZ-ZENTRUM FÜR UMWELTFORSCHUNG GMBH – UFZ, Německo.

Řešitel za VÚMOP: Ing. Petr Fučík, Ph.D.

Poskytovatel: Evropská komise, program LIFE

LIFE in Salt Marshes – Komplexní ekologická obnova degradovaných a zanikajících slanisek moravské Panonie. Období řešení projektu: 2023–2029.

Koordinující příjemce: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Česká republika.

Řešitel za VÚMOP: Ing. Petr Fučík, Ph.D.

Obr. 20 Projekt LIFE IN SALT MARSCHEs – pohled z dronu (foto: A. Zajíček)

Oddělení 2200

Poskytovatel: Evropská unie, program Interreg Česko – Sasko 2021–2027

Zwischenfruchtanbau zum Boden- und Wasserschutz in Trocken- und Höhenlagen in Sachsen und Tschechien / Meziplodiny k ochraně půdy a vody ve vysokopoložených a suchých oblastech Saska a České republiky. Řešitel za VÚMOP: doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. Období řešení projektu: 2025–2027.

Koordinující příjemce: Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie, Německo

Obr. 21 Projekt Interreg Česko – Sasko (foto: O. Holubík)

5. Hodnocení další a jiné činnosti

Významnou součástí rozpočtu naší instituce je oblast další a jiné činnosti.

Další činnost je realizována na základě zadání od příslušných organizačních složek státu nebo územních samosprávných celků. Tato činnost slouží veřejnému zájmu a je financována z veřejných prostředků v souladu se zvláštními právními předpisy.

Naopak **jiná činnost** představuje hospodářskou aktivitu instituce, která je vykonávána za účelem dosažení zisku.

5.1. Další činnost

Předmětem další činnosti je zejména:

- **Zpracování odborných zadání vyplývajících ze strategických výzkumných potřeb Ministerstva zemědělství**, případně dalších organizačních složek státu, státních institucí či orgánů veřejné správy. Tato zadání se vztahují k hlavní činnosti veřejné výzkumné instituce a zahrnují mimo jiné i podklady potřebné pro legislativní tvorbu v oblasti ochrany půdy, vody a krajiny.
- **Monitoring zatížení půdy a vod cizorodými látkami ve vazbě na ochranu potravního řetězce**. Tato činnost je prováděna v souladu s usneseními vlády ČR č. 408/1992 Sb. (k návrhu systému organizace a financování monitoringu cizorodých látek v potravních řetězcích v ČR) a č. 1277/2004 Sb. (ke strategii zajištění bezpečnosti potravin po vstupu ČR do EU).
- **Znalecká činnost**, vykonávaná na základě oprávnění udělených Ministerstvem spravedlnosti ČR rozhodnutími ze dne 7. 2. 1996 (čj. 257/95-OOD) a ze dne 17. 7. 2013 (čj. 105/2013-OSD-SZN/4). Znalecká oprávnění se týkají oblastí ekonomiky, ochrany přírody, vodního hospodářství a zemědělství – meliorace a půdoznání. Konkrétně jde například o hodnocení kvality půdy, fyzikálně-chemických a zúrodňujících vlastností půd, oceňování půdy, ochranu půdy před kontaminací, erozí a devastací, revitalizaci povodí, rekultivace, rekonstrukce melioračních děl, regulaci vody v půdě a krajině či komplexní pozemkové úpravy a ochrany vod před plošným znečištěním.
- **Další odborné činnosti prováděné na základě živnostenského oprávnění** v rámci oboru "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1–3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání", ve znění pozdějších předpisů.

5.1.1. Oddělení 2100

Ministerstvo zemědělství: **Zátěž půd, rostlin a povrchových vod rizikovými látkami s vazbou na potravní řetězec**. Období realizace 2018–2025, (ve spolupráci s oddělením 2300).

Ministerstvo zemědělství: **Činnost strategického experta na posuzování akcí pro zařazení do programu 129 380 „Podpora retence vody v krajině – rybníky a vodní nádrže – 2. etapa“**. Období realizace 2022–2028.

Město Varnsdorf: **Komplexní vodohospodářské studie – Adaptace krajiny na klimatickou změnu a celoplošná zádrž vody na katastrálních územích obce Varnsdorf**. Období realizace 2024–2025.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: **Komplexní vodohospodářské studie RP Vysočina (3 části)**. Období realizace 2024–2025.

Město Bystřice: **Adaptační strategie na klimatickou změnu pro město Bystřice**. Období realizace 2024–2025.

Správa Krkonošského národního parku: Pilotní průzkum odvodňovacích zařízení v ochranném pásmu KRNAP. Období realizace 2024–2025.

Obec Ratměřice: Zmapování staveb odvodnění v k.ú. Ratměřice a Zvěstov. Období realizace 2024–2025.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy: Nákup GIS dat "Syntetická mapa zranitelnosti podzemních vod". Období realizace: 2025.

Město Letohrad: Analýza srážko-odtokového režimu, epizodních vod, eroze půdy a koncepční návrhová řešení pro zpomalení odtoku vody a její retenci – město Letohrad. Období realizace: 2025.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů Ústecko 2025. Období realizace: 2025–2026. (ve spolupráci s oddělením 2400).

5.1.2. Oddělení 2200

Ministerstvo zemědělství: Vyhodnocení správnosti a případná revize vymezení oblastí vhodných k zalesnění pro potřeby Strategického plánu SZP. Období realizace 2023–2027.

Ministerstvo zemědělství: Vztah půdně-klimatických parametrů a produkční schopnosti půdy, včetně dosavadních přístupů k této problematice. Období realizace 2025.

Ministerstvo zemědělství: Zajištění podkladů pro aktualizaci vymezení Oblastí s přírodními omezeními (ANC) u vybraných biofyzikálních kritérií, která jsou zásadní z hlediska dopadu na půdní úrodnost. Období realizace 2025.

Státní zemědělský intervenční fond: Kontrola hloubky podrývání půdy. Období realizace 2023–neurčito. (ve spolupráci s 2400).

Městská část Praha-Křeslice: Znalecký posudek - Posouzení současného stavu a kvality svrchních kulturních vrstev na dotčených pozemcích a jejich blízkého okolí v k.ú. Křeslice (okres Praha). Období realizace 2025.

Obecní úřad Slavíkov: Pedologický průzkum pozemku v k.ú. Slavíkov u Chotěboře (750166), okres Havlíčkův Brod. Období realizace 2025.

Městská část Praha 12: Pedologický průzkum pozemku v k.ú. Cholutice (okres Hlavní město Praha). Období realizace 2025.

Město Slavkov u Brna: Kontrolní pedologický průzkum vybraných ploch v k.ú. Slavkov u Brna (okres Vyškov). Období realizace 2025.

Město Hluboká nad Vltavou: Pedologický průzkum pozemků v k.ú. Hluboká nad Vltavou (okres České Budějovice). Období realizace 2025.

5.1.3. Oddělení 2300

Ministerstvo zemědělství: Sledování stavu zátěže zemědělských půd, rostlin a povrchových vod rizikovými látkami s vazbou na potravní řetězec. Období realizace 2018–2025.

Ministerstvo zemědělství: Zajištění posouzení podkladů pro přidělování preferenčních bodů žadatelům o dotaci v rámci vybraných intervencí Strategického plánu SZP na období 2023–2027. Období realizace 2024–2025.

Ministerstvo zemědělství: Validace podkladových map na portále SoilPass na základě nových vzorkování, správa a rozvoj nových funkcionalit portálu. Období realizace 2024–2025.

5.1.4. Oddělení 2400

Státní pozemkový úřad: Zajištění expertní podpory při posouzení návrhů plánů společných zařízení nebo projektových dokumentací pro realizaci stavby v rámci činnosti Regionálních dokumentačních komisí 2026. Období realizace 2025.

Státní pozemkový úřad: Revize a aktualizace metodiky pro posuzování a vyhodnocování erozní míry ohroženosti. Období realizace 2025.

Státní pozemkový úřad: JPÚ Troskotovice. Období realizace 2025–2026.

Státní pozemkový úřad: Jednoduché pozemkové úpravy Vyskeř. Období realizace 2024–2026.

Státní pozemkový úřad: KoPÚ v k. ú. Moravská Nová Ves – pilotní projekt. Období realizace 2025–2030.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů v k. ú. Bohuslavice u Kyjova. Období realizace 2025.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů se zaměřením na větrnou erozi v k.ú. Hroznová Lhota. Období realizace 2024–2025.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů Mlýnského náhonu Tasov-Hroznová Lhota-Žeraviny. Období realizace 2025.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů na části k.ú. Klentnice a Pavlov u Dolních Věstonic. Období realizace 2025–2026.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů Ústecko 2025. Období realizace 2025–2026. (ve spolupráci s 2100).

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů v k. ú. Nová Ves u Mladé Vožice. Období realizace 2025.

Státní pozemkový úřad: Studie odtokových poměrů v k.ú. Nemojany. Období realizace 2025–2026.

Státní zemědělský intervenční fond: Kontrola hloubky podrývání půdy. Období realizace 2023–neurčito. (ve spolupráci s 2200).

5.1.5. Oddělení 4100

Státní pozemkový úřad: Zajištění provozu, vyhodnocování událostí a zpracování údajů z databáze webového portálu "Monitoring eroze zemědělské půdy". Období realizace 2019–2025.

Ministerstvo životního prostředí: Ochrana zemědělské půdy před erozí – smlouva o horizontální spolupráci. Období realizace 2024–neurčito.

Agentura pro podporu podnikání a investic – CzechInvest: Nástroje pro podporu revitalizace brownfieldů. Období realizace 2021–2025.

Ministerstvo zemědělství: Příprava podkladů pro novelizaci vyhlášky č. 298/2014 Sb. (na základě smlouvy o horizontální spolupráci) Období realizace 2024–2025.

Ministerstvo zemědělství: Aktualizace vrstvy větrné eroze (na základě smlouvy o horizontální spolupráci). Období realizace 2024–2025.

Ministerstvo zemědělství: Aktualizace vrstvy erozní ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí (na základě smlouvy o horizontální spolupráci). Období realizace 2024–2025.

Ministerstvo zemědělství: Technická podpora aplikací na podporu ochrany půdy (na základě smlouvy o horizontální spolupráci). Období realizace 2024–2025.

Ministerstvo zemědělství: Ověření ochranné funkce proti vodní erozi pro konopí seté. Období realizace 2025.

Ministerstvo zemědělství: Horizontální spolupráce v oblasti rozvoje nástrojů pro podporu ochrany půdy. Období realizace 2023–2025.

Ministerstvo zemědělství: Operační skupina Optimalizace DPB. Období realizace 2024–2027.

5.2. Jiná činnost

Přehled hospodářské aktivity – zakázek, které byly v roce 2025 zveřejněny v registru Celková hodnota jiné činnosti za rok 2025 činila celkem 8 748 tis. Kč.

Hodnota smluvního výzkumu za období 2015–2025 (v tis. Kč):

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
6 946	5 237	7 123	6 749	7 526	1 681	3 332	6 855	2 271	4 250	2 946

5.2.1. Oddělení 1200

Realizace laboratorních analýz: Chemické, fyzikální a mikrobiologické analýzy pro externí zákazníky. Pro tyto zákazníky bylo v roce 2025 analyzováno přes 2500 vzorků půdy, vody a rostlinného materiálu. V rámci provedených analýz převažovalo stanovení obsahu celkového uhlíku, celkového organického uhlíku, anorganického uhlíku, celkového dusíku a hodnocení objemové hmotnosti inovativními metodami. Předmětem zakázek byly také analýzy zrnitostního složení půdy, přístupných živin ve výluhu Melich III a sorpčních charakteristik půdy.

Analýzy byly realizované pro externí subjekty: Carboneg Goup, s.ro., Česká geologická služba, Česká zemědělská univerzita, Výzkumný ústav pro krajinu, v. v. i., SynTech Research Czech s.r.o., Centrum MZI, s.r.o., VZ Lab s.r.o., Ekogroup Czech s. r. o., Státní pozemkový úřad, Geofyzikální ústav AVČR aj.

Laboratorní analýzy zaměřené převážně na obsahy živin a organické hmoty v půdě byly rovněž realizovány pro zemědělské subjekty a zahrádkáře.

5.2.1. Oddělení 2000

Ústav zemědělské ekonomiky a informací: Příprava podkladů pro e-learning kurzy. Období realizace: 2025.

5.2.2. Oddělení 2100

AQUATIS a.s.: Příprava listů opatření typu A v povodí VN Švihov na Želivce ke zlepšení jakosti a zvýšení retence vody. Období realizace 2022–2026.

Výzkumný ústav vodohospodářský, T. G. Masaryka, v. v. i.: Obnova vodního režimu s využitím historických závlahových systémů (kanálů) v povodí Metuje mezi Novým Městem nad Metují (Krčínem) a Jaroměř (Josefovem) – 1. posouzení. Období realizace 2024–2025.

Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.: Studie odtokových poměrů a návrh opatření v povodí Včelínku a v povodí Mušlovského potoka – Identifikace staveb zemědělského odvodnění. Období realizace 2024–2025.

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.: Monitoring povrchové vody ve smyslu odběrů vzorků na jakost vod na třech vybraných profilech v povodí Martinického potoka v povodí VN Švihov na Želivce (TransAdapt). Období realizace: 2025.

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i. Monitoring povrchové a drenážní vody na dvou vybudovaných měrných profilech povodí Černíčí (Phishes). Období realizace: 2025.

EKOFARMA PROBIO s.r.o.: Zpracování dlouhodobé vláhové bilance specifikované plodiny, období a území - Ekofarma Probio. Období realizace: 2025.

RC Development, s.r.o.: Analýza hydromeliorací a návrhová řešení ve vazbě na záměr objednatele – Přerov. Období realizace: 2025.

NOHO Energy s.r.o.: Poskytnutí podkladů staveb zemědělského odvodnění – podrobných odvodňovacích zařízení v okolí Vojtěchova / Krouny. Období realizace: 2025.

Povodí Vltavy, státní podnik: Návrh monitoringu účinnosti přírodě blízkých a technických opatření z pohledu jejich vlivu na jakost a množství vod – k. ú. Zahradčice. Období realizace: 2025–2026.

GEOtest, a.s.: Laboratorní stanovení retenčních křivek půdní vlhkosti pro 60 vzorků zemin v Kopeckého válečcích (7 bodů retenční křivky). Období realizace: 2024–2025.

5.2.3. Oddělení 2200

Výzkumný ústav pro krajinu: Zadešřovací pokusy v porostech vybraných energetických dřevin a plodin na zemědělské půdě v rámci projektu financovaného Technologickou agenturou ČR s názvem SS02030018 – Centrum pro krajinu a biodiverzitu. Období realizace: 2021–2025.

ČEZ, a.s.: Výzkum vlivu fotovoltaických elektráren na lokální životní prostředí. Období realizace: 2022–2025.

Industrial Center CR 10 s.r.o., Panattoni Czech Republic, Chotěbuzská elektrárna s.r.o., RED Solar s.r.o., RC Development, s.r.o., AMADET Skvrňany s.r.o., BARACOM a. s., FREEAGRO s.r.o., ZEMCHEBA, s.r.o., YD Real Estate Alfa s.r.o., GEMO DEVELOPMENT, spol. s r.o., Brimnes s.r.o. a další: Pedologický průzkum vymezených pozemků. Období realizace: 2025.

Zemědělský svaz České republiky: Polní den zaměřený na problematiku sekvestrace uhlíku v zemědělských půdách. Období realizace: 2025.

Česká zemědělská univerzita v Praze: Chytrá krajina Amálie – výzkumné úkoly v oblasti ochrany půdy a drenáží. Období realizace: 2025.

5.2.4. Oddělení 2300

Projektový atelier pro architekturu a pozemní stavby, s.r.o.: Realizace prací v souvislosti s revitalizací Palácových zahrad Pražského hradu. Období realizace: 2025.

LH Projekt a.s.: Terénní průzkum a vyhodnocení pedologických ukazatelů v území Stráž pod Ralskem. Období realizace: 2025.

5.2.5. Oddělení 2400

Amentum Clean Energy, s.r.o.: Pedologické charakteristiky SMR Jaderné elektrárny Temelín. Období realizace: 2025.

Amentum Clean Energy, s.r.o.: Prodloužení platnosti stanoviska EIA pro Jadernou elektrárnu Dukovany. Období realizace: 2025–2026.

Ústav pro jadernou výstavbu Řež, a.s.: Pedologická studie pro výstavbu NJZ Jaderné elektrárny Dukovany. Přílohy k žádosti o dočasné odnětí ze ZPF. Období realizace: 2025.

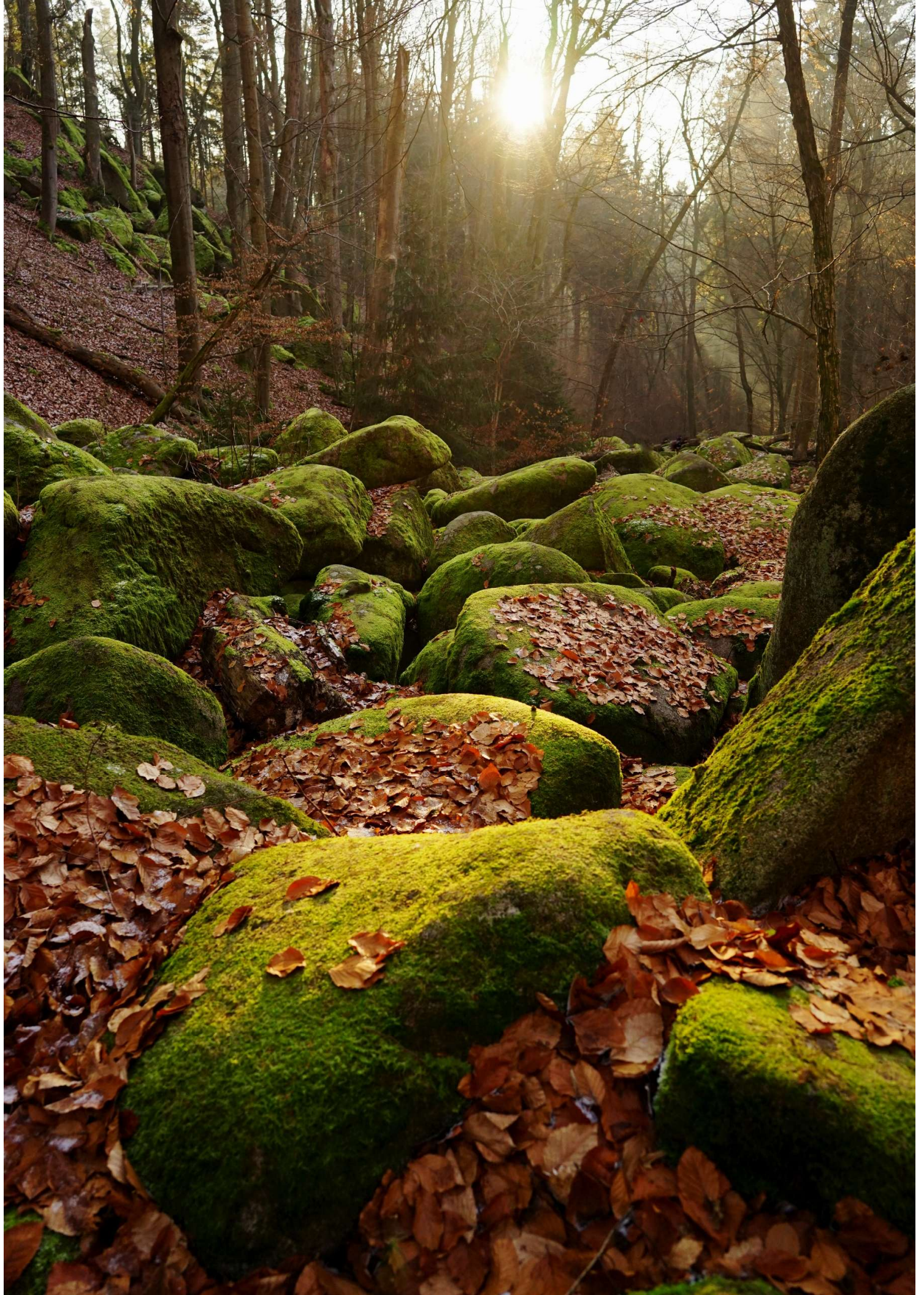
Energoprojekt Praha, s.r.o.: Podklady pro žádost o trvalé odnětí části parcely ze ZPF – Skryje nad Jihlavou. Období realizace: 2025–2026.

5.2.6. Oddělení 4100

Člověk v tísni, o.p.s.: Zpracování školicích materiálů – geoinformační aplikace, faremní plán. Období realizace: 2024–2025.

UTILCELL, s.r.o.: Analýza půdních podmínek a zpracování doporučení monitoringu pedoklimatických prvků. Období realizace: 2023–2025.

Liberecký kraj: Studie protierozních opatření v k.ú. Dalešice. Období realizace: 2025.

6. Publikační činnost

V roce 2025 dosáhl Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy širokého spektra aplikovaných výsledků. Ve sledovaném období převažovaly zejména metodiky a specializované mapy (druh N), dále ověřené technologie (Z) a odborné workshopy (W). Největší podíl aplikovaných výsledků vykazalo oddělení 2100, které soustředilo široké spektrum výstupů od map a metodik přes software až po ověřené technologie a odborné akce. Významné zastoupení mělo rovněž oddělení 4100, především v oblasti certifikovaných metodik, specializovaných map a databázových výstupů.

Z hlediska tematického zaměření dominovaly výsledky zaměřené na vodní hospodářství, protierozní ochranu, hospodaření s organickou hmotou, monitoring pesticidních látek a ochranu půdy v podmínkách klimatické změny. Publikační výstupy se orientovaly především na problematiku vodní a větrné eroze, půdní vlhkosti, transportu látek v krajině, digitálního mapování půd a kontaminace půd a vod. Vedle recenzovaných odborných článků byly evidovány také odborná kniha, kapitola v odborné knize a stať ve sborníku.

Tato kapitola se zaměřuje na přehled a analýzu druhového složení výzkumných výstupů. Jejím cílem je podat ucelený obraz o rozsahu a charakteru výzkumné činnosti instituce. S ohledem na charakter výsledků zařazených do kategorie ostatních nebude jejich podrobný výčet uváděn; přehled je proto zaměřen především na aplikované a publikační výsledky.

6.2. Kategorie A – Aplikované výsledky

V roce 2025 byly evidovány výsledky následujících druhů: N – metodiky, léčebné a památkové postupy, specializované mapy, R – software, Z – poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno, G – technicky realizované výsledky, S – specializovaná veřejná databáze, W – uspořádání workshopu.

6.2.1. Oddělení 2100

Výsledky druhu N

Marval, Š., Zrostlík, Š., Hejduk, T., Fučík, P., Mašek, O., Zajíček, A., Poláková, L., Slavík, P., Kasal, R., Anderlová, B. (2025): Využití koridorů dopravních liniových staveb k dodávce pitné a závlahové vody do deficitních oblastí. Specializované mapy s odborným obsahem, 133 s. ISBN: 978-80-88664-07-9 (tištěná), 978-80-88664-08-6 (pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/6263e4ba-3533-4fe4-94bd-5f547f69ef43>

Mašek, O., Zrostlík, Š., Fučík, P., Hejduk, T., Marval, Š., Zajíček, A., Poláková, L., Kasal, R. (2025): Vyhodnocení potřeby vody pro vodárenské účely 2030+. Specializovaná mapa s odborným obsahem, 43 s. ISBN: 978-80-88664-01-7 (tištěná), 978-80-88664-02-4 (pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/8a26fcb4-2d1e-424f-aeff-7e0e4ee48fd2>

Placatová R., Princ T., Žížala D. (2025):

Mapa závlahových potřeb pro vybrané plodiny. Specializovaná mapa s odborným obsahem. VÚMOP, v.v.i., ISBN 978-80-88664-21-5 Osvědčení MZE-90211/2025-13124 z 29.12.2025 <https://knihovna.vumop.cz/records/8c29a02c-1445-412f-bbda-d04aea74174d>

Poláková, L., Holubík, O., Placatová, R., Dajčl, J. (2025): Reálné a potenciální uplatnění zdrojů organické hmoty na území obce s rozšířenou působností Chotěboř. Specializovaná mapa s odborným obsahem. VÚMOP, v.v.i. <https://knihovna.vumop.cz/records/2d0ee7fd-8972-4479-8f2b-a55a240f3eb7>

Zajíček, A., Hejduk, T., Marval, Š., Fučík, P., Vrchovecká, S., Bureš, P. (2025): Mapa optimálního rozmístění opatření na drenážních systémech. Specializovaná mapa s odborným obsahem. 72 s. ISBN 978-80-88664-

25-3 (tištěná verze), 978-80-88664-26-0 (online pdf). <https://knihovna.vumop.cz/#!/records/f3674fa9-301a-4790-a3b6-648e90144276>

Fučík, P., Zrostlík, Š., Grošek, J., Hejduk, T., Kokrment, I., Marval, Š., Mašek, O. (2025): Komplexní metodický postup využití plánovaných liniových staveb pro převody vod – projektová příprava a investorské zajištění. Certifikovaná metodika. 92 s. ISBN 978-80-88664-09-3 (tištěná verze), 978-80-88664-10-9 (online pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/864796a8-303a-4a98-a250-d24d2e25571f>

Holubík O., Placatová R., Dajčl J., Moravec A. (2025): Ekonomická prognóza efektivního a environmentálně příznivého hospodaření s digestátem v ČR. Certifikovaná metodika. VÚMOP, v. v. i., 36 s. <https://knihovna.vumop.cz/records/353ef5c7-9ffe-4b00-9fe2-e5f2f5a8e7d4>

Výsledky druhu R

Hejduk, T., Zrostlík, Š., Fučík, P., Marval, Š., Mašek, O., Papaj, V. (2025): Analytický nástroj stanovení potřeb pitné a užitkové vody +2030. Software. <https://vumop.maps.arcgis.com/apps/dashboards/2f18ccf49cf74395834cdc2b35faabc8>

Výsledky druhu Z

Roub, R., Štich, M., Bureš, L., Marval, Š., Hejduk, T., Tomek, M., Poláková, L., Burket, J. (2025): Zvýšení průtočnosti drobných vodních toků a stability energetického potenciálu. Ověřená technologie. 40 s. ISBN 978-80-213-3539-4 (tištěná verze), 978-80-213-3540-0 (online pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/43a09ae5-c782-4553-b62a-51dc76d659e9>

Roub, R., Štich, M., Bureš, L., Marval, Š., Hejduk, T., Tomek, M., Poláková, L., Burket, J. (2025): Demonstrační ověření využití hydroenergetického potenciálu drobných vodních toků. Ověřená technologie. 146 s. ISBN 978-80-213-3537-0 (tištěná verze), 978-80-213-3538-7 (online pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/b9a7e863-451b-4f48-acc-c63616b19212>

Zajíček, A., Vrchovecká, S., Bureš, P., Hejduk, T., Fučík, P., Kaplická, M. (2025): Technologie čištění drenážních vod degradačně-sorpčním biofiltrem. Ověřená technologie. 59 s. ISBN 978-80-88664-23-9 (tištěná verze), 978-80-88664-24-6 (online pdf). <https://knihovna.vumop.cz/records/e5cf5e79-fde7-4bb6-a023-ebf0fbc1421>

Výsledky druhu W

Bureš, L., Štich, M., Roub, R., Marval, Š., Hejduk, T. (2025): Workshop k projektu Stanovení hydroenergetického potenciálu „Pico-Hydropower“ v současných i predikovaných klimatických podmínkách ČR. Online, 19.12.2025. <https://www.vumop.cz/probeh-workshop-k-hydrologickym-projektum/>

Fučík, P., Kokrment, I., Zrostlík, Š., Mlíčko, D. (2025): Online seminář Propojování vodárenských soustav a skupinových vodovodů. Online, 16.12.2025. <https://www.vumop.cz/probeh-online-seminar-propojovani-vodarenskych-soustav/>

Marval, Š., Princ, T., Poláková, L. (2025): Workshop k projektu Strojová analýza ortografických snímků za účelem identifikace projevů zemědělských drenážních staveb. Online, 19. 12. 2025. <https://www.vumop.cz/probeh-workshop-k-hydrologickym-projektum/>

Zajíček, A., Bureš, P., Vrchovecká, S., Marval, Š., Princ, T., Poláková, L., Bureš, L., Štich, M., Roub, R., Hejduk, T., Kotasová Adámková, M., Kaplická, M. (2025): Workshop k řešeným projektům Online, 19.12.2025. <https://www.vumop.cz/probeh-workshop-k-hydrologickym-projektum/>

Zajíček, A., Kotasová Adámková, M., Kaplická, M. (2025): Workshop k projektu Komplexní ekologická obnova degradovaných a zanikajících slanisek moravské Panonie. Online, 19.12.2025. <https://www.vumop.cz/probeh-workshop-k-hydrologickym-projektum/>

6.2.2. Oddělení 2200

Výsledky druhu N

Kintl A., Sobotková J., Huňady I., Vejražka K., Kubíková Z., Brtnický M., Kučerík J., Holátko J., Látal O., Kintl D., Štros V., Robotka P. (2025): Uplatněná certifikovaná metodika 67/25 Využití meziplodin jako zdroje mikrobiálně stabilní organické hmoty.

Výsledek druhu Z

Kintl A., Sobotková J., Vejražka K., Kubíková Z., Huňady I., Brtnický M., Kučerík J., Holátko J., Látal O., Elbl J., Kintl D., Štros V., Robotka P. (2025): Ověřená technologie pěstování meziplodin jako zdroje stabilní organické hmoty.

Výsledky druhu W

Agrovoltaické konstrukce a jejich uplatnění v podmínkách ČR.

Polní den kukuřice, čiroku a víceletých píceň (VLP).

6.2.3. Oddělení 2300

Výsledek druhu G

Dostálková, J., Foldynová, D., Sedlařík, V., Hausner, D., Vácha, R., Čechmánková, J. (2025): Biologicky rozložitelné fólie pro balení hydrogelů pro lesnické aplikace. Funkční vzorek č. 20/2025. UTB, VÚMOP, v. v. i., SPA 2000 s.r.o.

6.2.4. Oddělení 2400

Výsledky druhu W

Ochrana půdy a vody – poznatky, zkušenosti a perspektivy.

Pásové střídání plodin.

Aktualizace Metodického návodu a Technického standardu v PÚ.

Výsledky druhu M

Pozemkové úpravy v kontextu plánování a ochrany krajiny.

XXV. Konference pozemkových úprav.

6.2.5. Oddělení 4100

Výsledky druhu N

Kapička, J., Bauer, M., Kolbabová, V., Dostál, T., Kavka, P., Krása, J., Devátý, J., Rosendorf, P., Pavel, M., Stehlík, M., & Achasova, A. (2025): Stanovení limitů ztráty zemědělské půdy vodní erozí: Certifikovaná metodika. Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy. <https://knihovna.vumop.cz/records/ec05ca4c-9730-44cc-bdb4-e40a0db46b11>

Kučera, J., Podhrázká, J., Blecha, M., Karásek, P., Szturc, J., Doležal, P., & Doubrava, D. (2025): Hodnocení projevu větrné eroze pro podporu efektivního hospodaření v klimaticky citlivých oblastech: Certifikovaná metodika. Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy. <https://knihovna.vumop.cz/records/b572d72c-0e34-4f49-a623-c2ff5f82da8c>

Karásek, P., Burian, J., Matušková, V., & Kučera, J. (2025): Návrh polyfunkčních přírodně blízkých opatření typu „Remíz s funkcí denitrifikačního bioreaktoru“ v modelovém povodí [Specializovaná mapa s odborným obsahem]. VÚMOP. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F25%3AN0000081%21RIV26-TA0-00027049

Karásek, P., Bílková, Z., Kučera, J., & Halešová, T. (2025): Specializovaná mapa monitoringu pesticidních látek v ČR [Specializovaná mapa s odborným obsahem]. VÚMOP. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F24%3AN0000110%21RIV26-TA0-00027049

Bílková, Z., Karásek, P., Hrich, K., Halešová, T., Riddellová, K., Vagenknechtová, A., Siglová, M., Holleschová, A., Cihelková, L., Malá, J., Sobotková, V., & Konečná, J. (2025): Komplexní zhodnocení kontaminace půd pesticidy a ověření využitelnosti kombinovaného bioreaktoru k jejich eliminaci [Souhrnná výzkumná zpráva]. ALS Czech Republic. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F25%3AN0000088%21RIV26-TA0-00027049

Vagenknechtová, A., Karásek, P., & Bílková, Z. (2025): Eliminace pesticidů prostřednictvím štěpkových bioreaktorů v krajině [Konference]. Konference projektu ELIPES, Praha.

Karásek, P., et al. (2025): Jak na pesticidy v krajině? Štěpkový bioreaktor jako chytré řešení [Workshop]. Workshop projektu ELIPES, Dům přírody Moravského krasu.

Mistr, M., Janoušek, Z., Neumann, M., Krása, J., Janecký, M. & Krček, V. (2025): Ochrana půdy a nové půdoochranné technologie v zemědělské praxi. 4. 11. 2025, Workshop, Náměšť nad Oslavou. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F25%3AN0000089%21RIV26-MZE-00027049

Janoušek, Z., Mistr, M. & Ulrich, J. (2025): Specifické oblasti zemědělství – možnosti jejich vymezení. 28. 11. 2025, Workshop, Praha. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F25%3AN0000091%21RIV26-MZE-00027049

Karásek, P., Hrich, K., Bílková, Z., & Siglová, M. (2025): Kombinovaný denitrifikační bioreaktor [Zpráva o realizaci výsledku projektu SS06020006-V13]. VÚMOP. https://www.isvavai.cz/riv?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=RIV%2F00027049%3A_____%2F25%3AN0000082%21RIV26-TA0-00027049

Výsledky druhu W

Jak na pesticidy v krajině? Štěpkový bioreaktor jako chytré řešení.

Výsledky druhu M

Eliminace pesticidů prostřednictvím štěpkových bioreaktorů v krajině.

Výsledky druhu S

Karásek, P., Konečná, J., Bílková, Z., Tomešová D. (2025): Výskyt prioritních pesticidních látek v ČR a jejich analýzy rizik

6.3. Kategorie P – Publikační výsledky

V roce 2025 byly evidovány výsledky následujících druhů: J – recenzovaný odborný článek, B – odborná kniha, C – kapitola v odborné knize, D – stať ve sborníku.

6.3.1. Oddělení 2100

Výsledky druhu J

Kopp J., Hejduková P., Hejduk T. (2025): Perception of new trends in rainwater management in Czech cities: Barriers and tools of implementation, *Land Use Policy*, Volume 153, 2025, 107551, ISSN 0264-8377; <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264837725000857>

Černý, J., Fučík, P., Zajíček, A. (2025): Land Drainage Interventions for Climate Change Adaptation: An Overlooked Phenomenon—A Conceptual Case Study from Northern Bohemia, Czech Republic. *Land* 2025, 14, 782. <https://www.mdpi.com/2073-445X/14/4/782>

Kukačka, J., M. Šereš, P. Fučík, et al. (2025): “Tracer Test as a Tool for Optimizing the Flow Patterns and Efficiency of a Full-Scale Drainage Water Treatment Wetland.” *Water and Environment Journal* 1–16. <https://doi.org/10.1111/wej.70040>

Marval, Š., Fučík, P., Hejduk, T., Zrostlík, Š., Mašek, O., Kaplická, M. (2025): Evaluating Transport Corridors for the Integration of Water-Transfer Infrastructures—A Case Study from the Czech Republic. *Appl. Sci.* 2025, 15, 9990. <https://www.mdpi.com/2076-3417/15/18/9990>

Marval, Š., Roub, R., Bureš, L., Hejduk, T., Poláková, L., Štich, M. (2025): Od kapky k energii: hodnocení hydroenergetického potenciálu vodních toků pomocí výsledků projektu „Pico-Hydropower“. VTEI. DOI:10.46555/VTEI.2025.09.001 <https://www.vtei.cz/2025/12/od-kapky-k-energii-hodnoceni-hydroenergetickeho-potencialu-vodnich-toku-pomoci-vysledku-projektu-pico-hydropower/>

Marval, Š., Hejduk, T., Zrostlík, Š., Fučík, P. (2025): Hodnocení koridorů dopravních liniových staveb z pohledu vhodnosti připojení vodárenské infrastruktury. *Vodní hospodářství* 75(7-8): 16-19. ISSN 1211-0760.

Výsledek druhu B

Kulhavý Z., Šálek J., Kulhavý F. (2025): Modernizace odvodňovacích a závlahových staveb. Informační centrum ČKAIT. 380 stran.

<https://www.ic-ckait.cz/aktualne/nova-publikace-modernizace-odvodnovacich-a-zavlahovych-staveb>

Výsledek druhu C

Kulhavý Z. (2025): Řešení vodní komponenty historických krajín – jako inspirace pro budoucnost. Kapitola 07 monografie Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních koní v Kladrubech nad Labem. 106 stran, editor: Ing. Zdeněk Novák (NZM), Vydává Národní hřebčín Kladruby n.L. ISBN 978-80-908538-6-7 a Národní zemědělské muzeum, s.p.o. ISBN 978-80-88270-49-2

https://www.nzm.cz/file/6df69d014210d71f54e1be0718d4ecf3/1121512/Sbornik_Krajina_web.pdf?dl

Výsledky druhu D

Kulhavý Z. (2025): Řešení vodní komponenty historických krajín - jako inspirace pro budoucnost. Kapitola 7 monografie. S. 67-75. Výstup z konference Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních koní v Kladrubech nad Labem - 5 let na seznamu světového dědictví UNESCO. In sborník Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem. Kolektiv, 106 stran. Vydali: Národní hřebčín Kladruby nad Labem a Národní zemědělské muzeum, s.p.o. Editor: Z. Novák (NZM). ISBN 978-80-908538-6-7 (Národní hřebčín Kladruby nad Labem, 2025), ISBN 978-80-88270-49-2 (Národní zemědělské muzeum, s. p. o., 2025).

6.3.2. Oddělení 2200

Výsledky druhu J

Kincl D., Kabelka D., Vopravil J. (2025): Vliv podzimního zpracování půdy u cukrové řepy na projevy vodní eroze. Listy cukrovarnické a řepařské, 141, č. 9-10, 292-297. http://www.cukr-listy.cz/on_line/2025/PDF/292-297.pdf

Štros V., Kincl D., Kabelka D., Vopravil J. (2025): Rainfall induced changes in soil moisture: A comparative study of conventional and strip tillage. Soil & Water Res., 20: 234–242. <https://doi.org/10.17221/56/2025-SWR>

Ůrge V., Formánek P., Vopravil J. (2025): Possibilities of agricultural soils evaluation in the Czech Republic. Soil & Water Res., 20: 243–252. <https://doi.org/10.17221/66/2025-SWR>

Holátko J., Vopravil J., Kucerik J., Khel T., Brtnický M. (2025): Vliv větrné eroze na půdní vlastnosti - review. Výzkum v chovu skotu, 4. https://www.agrovyzkum.cz/soubory/bulletin/2025/4/bull_4_2025_67-72_holatk.pdf

Kincl D., Němec J., Vopravil J., Srbek J., Menšík L., Nerušil P. (2025): Vliv kukuřice v úzkém řádku na omezení eroze půdy. Úroda 11/2025, 52-56. <https://uroda.cz/vliv-kukurice-sete-pestovane-v-uzkem-radku-na-omezeni-eroze-pudy/>

Menšík L., Nerušil P., Smutný V., Mrkvicová E., Kincl D., Menšík L. st. (2025): Výnosy a kvalita píce kukuřice seté v systému úzkých řádků (37,5 cm) v oblasti Boskovické brázdy. Úroda 73, 12 (349-356). <https://www.zvt-konference.cz/vynosy-a-kvalita-pice-kukurice-sete-v-systemu-uzkych-radku-37-5-cm-v-oblasti-boskovicke-brazdy#>

Kubíková Z., Kintl A., Sobotková J., Huňady I., Brtnický M., Holátko J., Kincl D., Kabelka D., Smutný V., Elbl J. (2025): Growth and development of six cover crops in the Czech Republic, Acta Agriculturae Scandinavica, Section B — Soil & Plant Science, 75:1. <https://doi.org/10.1080/09064710.2025.2586838>

Vopravil J., Formánek P., Holubík O., Svoboda P., Khel T. (2025): Effects of variable rate fertiliser application on selected macronutrients leaching from the ploughed layer. *Soil & Water Res.* 2025;20(3):206-217. <https://doi.org/10.17221/28/2025-SWR>

Kabelka D., Vopravil J., Kincl D. (2025): Povrchový odtok a vodní eroze ve vztahu ke krajinnému plánování, <https://www.asz.cz/clanek/15129/povrchovy-odtok-a-vodni-eroze-ve-vztahu-ke-krajinnemu-planovani/>

Kincl D., Němec J., Vopravil J., Srbek J. (2025): Agrofotovoltaika jako cesta k udržitelnému hospodaření a ochraně půdy. *Informační listy VÚMOP v. v. i.*, 46: 10-13. <https://www.vumop.cz/informacni-listy/>

Šedek A., Kincl D. (2025): Technologické postupy a vodní eroze. *Zemědělec* 4/2026: 16-16. <https://www.pal.cz/aktuality/technologicke-postupy-a-vodni-eroze>

6.3.3. Oddělení 2300

Výsledky druhu J

Skála, J., Žížala, D., Minařík, R. (2025): Machine learning for predictive mapping of exceedance probabilities for potentially toxic elements in Czech farmland. *Journal of Environmental Management*, 380, 125035. ISSN 0301-4797. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2025.125035>

6.3.4. Oddělení 2400

Výsledky druhu J

Podhrázká, J., Szturc, J., Kučera, J., Chuchma, F. (2025): Impact of Climate Change on Snowmelt Erosion Risk. *Land*, 14(1), 55. <https://doi.org/10.3390/land14010055>

Šarapatka, B., Bednář, M., Podhrázká, J. (2025): Výběr potenciálních lokalit pro realizaci malých vodních ploch s využitím multikriteriální analýzy a dalších podkladů při projektování pozemkových úprav. *Pozemkové úpravy*, 33(1), 5-10. ISSN 1214-5815.

Pochop, M., Konečná, J., Sobotková, V., Pochop, T., Nováková, E., Křížková, S., Tměj, J., Pavlíček, O., Zajíček, P., Volařík, M. (2025): Návrh protierozních a protipovodňových opatření v k. ú. Perná. *Pozemkové úpravy*, 33(2), 11-13. ISSN 1214-5815.

Snopková, K., Tomešová, D., Bílková, Z., Vagenknechtová, A., Konečná, J. & Karásek P. (2025): Kvalita povrchových vod v zemědělské krajině České republiky z pohledu pesticidních látek. *Vodní hospodářství*, 75(9), 1-5. ISSN 1211-0760. https://www.vodnihospodarstvi.cz/ArchivPDF/vh2025/vh_09-2025.pdf

6.3.5. Oddělení 4100

Výsledky druhu J

Juřicová, A., Öttl, L. K., Wilken, F., Chuman, T., Žížala, D., Minařík, R., & Fiener, P. (2025): Tillage erosion as an underestimated driver of carbon dynamics. *Soil and Tillage Research*, 245, 106287. <https://doi.org/10.1016/j.still.2024.106287>

Adámek, Z., Konečná, J., Karásek, P. (2025): Resistance of headwater stream macroinvertebrates to flow pulses, *Ecohydrology & Hydrobiology*, 25(1), 166-171. <https://doi.org/10.1016/j.ecohyd.2024.02.003>

Reyes Rojas, J., Margoldová, A., Skála, J., Žížala, D., Penízek, V., Hrdlička, T., Vaněk, A., & Zádorová, T. (2025): Chernozems in Czechia: Soil properties, classification and environmental controls. *Geoderma Regional*, e00957. <https://doi.org/10.1016/j.geodrs.2025.e00957>

- Reyes Rojas, J., Guigue, J., Žížala, D., Penížek, V., Hrdlička, T., Vokurková, P., Vaněk, A., & Zádorová, T. (2025): Vertical distribution and variability of soil organic carbon and CaCO₃ in deep Colluvisols modeled by hyperspectral imaging. *Geoderma*, 453, 117146. <https://doi.org/10.1016/j.geoderma.2024.117146>
- Kapička, J., Kolbabová, V., Bauer, M., Dostál, T., Kavka, P., Krása, J., & Achasova, A. (2025): Determination of soil loss on agricultural land based on field measurements in the Czech Republic. *Soil and Water Research*. <https://doi.org/10.17221/22/2025-swr>
- Hrnčiar, M., Bohovic, R., Lukas, V., Roe, M., & Žížala, D. (2025): Zachycení časoprostorové variability vlhkosti půdy s využitím dat DPZ. *Úroda*, 2025(2), 63–65.
- Lukas, V., Širůček, P., Žížala, D., Bohovic, R., Niederhafner, K., Blaha, J., & Elbl, J. (2025): Variabilní aplikace fosforečných hnojiv podle mapování půdy a výnosů plodin. *Úroda*, 2025(9), 44–49. <https://uroda.cz/variabilni-aplikace-fosforecnych-hnojiv-podle-mapovani-pudy-a-vynosu-plodin/>
- Karásek, P., Žížala, D., Matušková, V., Konečná, J., Papaj, V. (2025): Geoportál SOWAC GIS. Pozemkové úpravy, 33(4), 2, 25,26. ISSN 1214-5815.

7. Příjemci služeb, řízení kvality a přístup k informacím

7.1. Hlavní skupiny příjemců služeb

Ústav poskytuje služby zejména v odborných oblastech – viz kapitoly 4 a 5.

Příjemce služeb ústavu, tj. uživatele výsledků jeho výzkumné činnosti, lze rozdělit do čtyř hlavních skupin:

- výzkumné instituce zapojené do mimoústavní spolupráce,
- odborné útvary zřizovatele a další orgány státní správy a samosprávy,
- zadavatelé specifických výzkumných řešení, zpravidla z řad komerčních subjektů,
- uživatelé výsledků uplatnitelných v zemědělské, průzkumné a projekční praxi.

7.2. Certifikace

Systém řízení kvality dle ČSN EN ISO 9001:2015

Ústav zavedl systém managementu kvality v roce 2010, přičemž dne 7. května 2010 získal certifikaci pod číslem C-82458 od akreditovaného certifikačního orgánu č. 3016. Na základě recertifikačního auditu byl dne 15. května 2025 vystaven nový certifikát č. 42018581 vydaný společností LL-C (Certification) Czech Republic a.s., s platností do 14. května 2028. Politika kvality, stanovená v souladu s Příručkou kvality a požadavky normy ČSN EN ISO 9001:2016, byla přezkoumána a v roce 2019 aktualizována.

V rámci naplňování své dobrovolně přijaté Politiky kvality si ústav pro rok 2025 stanovil 20 cílů kvality s jasnou náplní, měřitelnými parametry a časovým vymezením.

Na základě provedeného hodnocení věcných a termínovaných cílů bylo konstatováno jejich plné naplnění, celkem u 20 cílů.

7.3. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

V souladu s ustanovením § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, uvádíme přehled údajů za rok 2025:

- počet podaných žádostí o informace / počet rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 1 / 0
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci práva na informace: 0
- výčet poskytnutých výhradních licencí: 0
- počet stížností podaných dle § 16a zákona: 0
- další informace týkající se uplatňování zákona: 0

ČÁST B: Výroční zpráva o hospodaření instituce

8. Roční účetní závěrka

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

ROZVAHA (BALANCE)

k 31.12.2025 (v tis.Kč)

Název účetní jednotky

Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.

Žabovřeská 250, Praha 5

IČO:00027049

a	č.ř. b	Stav k 1.1.2025	Stav k 31.12.2025
		1	2
AKTIVA			
A. Dlouhodobý majetek	1	44 428	43 619
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	ř.09+20+28+40		
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012) 2		
Software	(013) 3	6 670	6 911
Ocenitelná práva	(014) 4		
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018) 5	384	344
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019) 6		
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041) 7	138	0
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051) 8		
Součet	ř. 02 až 08 9	7 192	7 256
II. Dlouhodobý hmotný majetek			
Pozemky	(031) 10	1 997	1 997
Umělecká díla, předměty a sbírky	(032) 11		
Stavby	(021) 12	45 445	45 445
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022) 13	47 941	49 960
Pěstitelské celky trvalých porostů	(025) 14		
Základní stádo a tažná zvířata	(026) 15		
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028) 16	9 419	8 950
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029) 17		
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042) 18	0	0
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052) 19		
Součet	ř. 10 až 19 20	104 802	106 352
III. Dlouhodobý finanční majetek			
Podíly v ovládaných a řízených osobách	(061) 21		
Podíly v osobách pod podstatným vlivem	(062) 22		
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063) 23		
Půjčky organizačním složkám	(066) 24		
Ostatní dlouhodobé půjčky	(067) 25		
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069) 26		
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043) 27		
Součet	ř.21 až 27 28	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku			
Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072) 29		
Oprávky k softwaru	(073) 30	-5 979	-6 229
Oprávky k ocenitelným právům	(074) 31		
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078) 32	-384	-344
Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079) 33		
Oprávky k stavbám	(081) 34	-13 230	-13 900
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	(082) 35	-38 716	-40 727
Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	(085) 36		
Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086) 37		
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088) 38	-9 257	-8 788
Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089) 39		
Součet	ř. 29 až 39 40	-67 567	-69 989
B. Krátkodobý majetek	ř. 51 + 71 + 80 + 84 41	33 668	35 124
I. Zásoby			
Materiál na skladě	(112) 42	205	142
Materiál na cestě	(119) 43		
Nedokončená výroba	(121) 44	641	1 582

Polotovary vlastní výroby	(122)	45		
Výrobky	(123)	46		
Zvířata	(124)	47		
Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	48		
Zboží na cestě	(139)	49		
Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	50		
Součet	ř. 42 až 50	51	846	1 724
II. Pohledávky				
Odběratelé	(311)	52	1 956	1 426
Směnky k inkasu	(312)	53		
Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	54		
Poskytnuté provozní zálohy	(314-ř.50)	55	202	1 029
Ostatní pohledávky	(315)	56	0	-1
Pohledávky za zaměstnanci	(335)	57	70	37
Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a v	(336)	58	0	0
Daň z příjmů	(341)	59		
Ostatní přímé daně	(342)	60	0	0
Daň z přidané hodnoty	(343)	61		
Ostatní daně a poplatky	(345)	62		
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se st.rozpočtem	(346)	63	0	0
Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚS	(348)	64		
II. Pohledávky				
Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	65		
Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	(373)	66		
Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	67		
Jiné pohledávky	(378)	68		
Dohadné účty aktivní	(388)	69	232	0
Opravná položka k pohledávkám	(391)	70		
Součet	ř. 52 až 69 minus 70	71	2 460	2 491
III. Krátkodobý finanční majetek				
Pokladna	(211)	72	103	116
Ceniny	(213)	73		
Bankovní účty	(221)	74	28 341	26 777
Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	75		
Dluhové cenné papíry k obchodování	(253)	76		
Ostatní cenné papíry	(256)	77		
Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	(259)	78		
Peníze na cestě	(+/-261)	79		
Součet	ř. 72 až 79	80	28 444	26 894
IV. Jiná aktiva celkem				
Náklady příštích období	(381)	81	604	698
Příjmy příštích období	(385)	82	1 313	3 317
Kursově rozdíly aktivní	(386)	83		
Součet	ř. 81 až 83	84	1 917	4 015
ÚHRN AKTIV	ř. 1+41	85	78 095	78 743
Kontrolní číslo	ř. 1 až 83	997	232 369	232 214

PASIVA				
A. Vlastní zdroje	ř.88 + 92	84	67 759	67 360
1. Jmění				
Vlastní jmění	(901)	85	45 814	45 006
Fondy	(912+914+916)	86	20 106	18 874
Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a z	(921)	87		
Součet	ř. 85 až 87	88	65 920	63 880
2. Výsledek hospodaření				
Účet výsledku hospodaření	(+/-963)	89	0	3 481
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(+/-931)	90	1 839	0
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	(+/-932)	91		
Součet	ř. 89 až 91	92	1 839	3 481
B. Cizí zdroje	ř.94 + 102 + 126 + 130	93	10 337	11 383
Rezervy	(941)	94		
Dlouhodobé závazky				
Dlouhodobé bankovní úvěry	(953)	95		
Vydané dluhopisy	(953)	96		
Závazky z pronájmu	(954)	97		
Přijaté dlouhodobé zálohy	(955)	98		
Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	99		
Dohadné účty pasivní	(389)	100		
Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	101		
Součet	ř. 94 až 101	102	0	0
Krátkodobé závazky				
Dodavatelé	(321)	103	412	1 753
Směnky k úhradě	(322)	104		
Přijaté zálohy	(324)	105		
Ostatní závazky	(325)	106	4	26
Zaměstnanci	(331)	107	4 235	4 281
Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	108	0	0
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdr.pojištění	(336)	109	2 374	2 391
Daň z příjmů	(341)	110		
Ostatní přímé daně	(342)	111	563	551
Daň z přidané hodnoty	(343)	112	2 108	1 324
Ostatní daně a poplatky	(345)	113		
Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	(346)	114	405	206
Závazky ze vztahu k rozp.orgánů uzem.sam.celků	(348)	115		
Závazky z upsaných nespl.cenných papírů a vkladů	(367)	116		
Závazky k účastníkům sdružení	(368)	117		
Závazky z pevných termínových operací a opcí	(373)	118		
Jiné závazky	(379)	119		
Krátkodobé bankovní úvěry	(231)	120		
Eskontní úvěry	(232)	121		
Vydané krátkodobé dluhopisy	(241)	122		
Vlastní dluhopisy	(255)	123		
Dohadné účty pasivní	(389)	124	0	850
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	(379)	125		
Součet	ř.103 až 125	126	10 101	11 383
Jiná pasiva				
Výdaje příštích období	(383)	127	235	0
Výnosy příštích období	(384)	128		
Kursově rozdíly pasivní	(387)	129		
Součet	ř. 127 až 129	130	235	0
ÚHRN PASIV	ř.84 + 93	131	78 095	78 743
Kontrolní číslo	(ř.84 až 129)	998	234 051	236 229

Odesláno dne: 5.5.2026

Odpovídá za údaje: Sedláčková

Podpis vedoucího účetní jednotky:

Strana 1

Připraveno programem Twist Inspire

www.twist.cz

Razítko:

VÝZKUMNÝ ÚSTAV MONITORINGU
A OCHRANY PŮDY, v.v.i.
Žabovřeská 250
158 00 Praha 5 - Zbraslav
(2)

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY k 31.12.2025

Název účetní jednotky

Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.

Žabovřeská 250, Praha 5

00027049

číslo účtu	Název ukazatele	číslo řádku	Druh činnosti		Celkem za ústav
			hlavní	hospodářská	
		A	1	2+3	4
001	Náklady				
002	Spotřebované nákupy a nakupované služby	I	15 416	6 173	21 589
003	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	1	4 706	1 228	5 934
004	Prodané zboží	2			
005	Opravy a udržování	3	799	258	1 057
006	Náklady na cestovné	4	505	290	795
007	Náklady na reprezentaci	5	92	42	134
008	Ostatní služby	6	9 314	4 355	13 669
009	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	II	0	-942	-942
010	Změna stavu zásob vlastní činnosti	7	0	-942	-942
011	Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	8			
012	Aktivace dlouhodobého majetku	9			
013	Osobní náklady	III	51 550	18 471	70 021
014	Mzdové náklady	10	37 782	13 924	51 706
015	Zákonné sociální pojištění	11	12 577	4 408	16 985
016	Ostatní sociální pojištění	12			
017	Zákonné sociální náklady	13	1 191	139	1 330
018	Ostatní sociální náklady	14			
019	Daně a poplatky	IV	73	0	73
020	Daně a poplatky	15	73	0	73
021	Ostatní náklady	V	-8 255	9 866	1 611
022	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	16			
023	Odpis nedobytné pohledávky	17	0	1	1
024	Nákladové úroky	18			
025	Kursově ztráty	19	226	3	229
026	Dary	20			
027	Manka a škody	21			
028	Jiné ostatní náklady	22	-8 481	9 862	1 381
029	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	VI	3 068	357	3 425
030	Odpisy dlouhodobého majetku	23	3 068	357	3 425
031	Prodaný dlouhodobý majetek	24			
032	Prodané cenné papíry a podíly	25			
033	Prodaný materiál	26			
034	Tvorba a použití rezerv a opravných položek	27			
035	Poskytnuté příspěvky	VII	0	0	0
036	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	28			
037	Daň z příjmů	VIII	0	0	0
038	Daň z příjmů	29			
039	Náklady celkem	NAKLADY	61 852	33 925	95 777
040	Výnosy	B			
041	Provozní dotace	I	57 534	0	57 534
042	Provozní dotace	1	57 534	0	57 534
043	Přijaté příspěvky	II	0	0	0
044	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	2			
045	Přijaté příspěvky (dary)	3			
046	Přijaté členské příspěvky	4			
047	Tržby za vlastní výkony a za zboží	III	24	37 406	37 430
048	Ostatní výnosy	IV	4 294	0	4 294
049	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	5			
050	Platby za odepsané pohledávky	6			
051	Výnosové úroky	7	51	0	51
052	Kursově zisky	8	0	0	0
053	Zúčtování fondů	9	3 672	0	3 672
054	Jiné ostatní výnosy	10	571	0	571

055	Tržby z prodeje majetku	V	0	0	0
056	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	11			
057	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	12			
058	Tržby z prodeje materiálu	13			
059	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	14			
060	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	15			
061	Výnosy celkem	VYNOSY	61 852	37 406	99 258
062	Výsledek hospodaření před zdaněním	C	0	3 481	3 481
063	Výsledek hospodaření po zdanění	D	0	3 481	3 481

Odesláno dne: 5.5.2026

Podpis vedoucího účetní jednotky:

Odpovídá za údaje:

Strana 1

Připraveno programem Twist Inspire
www.twist.cz

Telefon:

Razítko:

VÝZKUMNÝ ÚSTAV MONITORINGU
A OCHRANY PŮDY, v.v.i.
Žabovřeská 250
158 00 Praha 5 - Zbraslav
②

Příloha k účetní závěrce

Příloha je zpracována v souladu s ustanovením § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, kterými se stanoví obsah účetní závěrky pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Údaje přílohy vycházejí z účetních písemností účetní jednotky (účetní doklady, účetní knihy a ostatní účetní písemnosti) a z dalších podkladů, které má účetní jednotka k dispozici.

Příloha je zpracována za účetní období počínající dnem 1. ledna 2025 a končící dnem 31. prosince 2025.

Popis účetní jednotky

Účetní jednotka: Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.

Sídlo: Žabovřeská 250, 156 00 Praha 5 – Zbraslav

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

IČO: 00027049

Předmět hlavní činnosti: Základní a aplikovaný výzkum a vývoj v oblasti přírodních, technických a společenských věd se zaměřením na rozvoj poznání a přenos poznatků vědních oborů komplexních meliorací, pedologie, tvorby a využití krajiny a informatiky.

Předmět hospodářské činnosti: Činnost navazující na hlavní činnost v oblasti přírodních, technických a společenských věd se zaměřením na vědní obory komplexních meliorací, pedologie, tvorby a využití krajiny a informatiky k těmto oborům se vztahující.

Datum zápisu do rejstříku VVI: 1. 1. 2007

Zřizovatel: ČR – Ministerstvo zemědělství se sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

Organizační struktura účetní jednotky a její zásadní změny v uplynulém účetním období:

Účetní jednotka má pracoviště v Praze, Brně a Pardubicích.

Žádné zásadní změny v uplynulém účetním období v organizační struktuře účetní jednotky nenastaly.

Členové statutárních a dozorčích orgánů v roce 2025:

Ředitel:

prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Složení rady instituce a dozorčí rady:

Složení rady instituce v roce 2025

Ing. Ivan Novotný, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	předseda
RNDr. Petr Kubala	Povodí Vltavy, státní podnik	místopředseda
Ing. Jarmila Čechmánková, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	členka
Ing. Petr Fučík, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
Ing. Světlana Chovancová, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
Ing. Karel Fronk	KKCG Real Estate Group, a. s.	člen

Mgr. Silvie Hawerlandová, LL.M.	SPÚ	členka
RNDr. Pavel Novák, Ph.D. do 31.3.2025	VÚMOP, v. v. i.	člen
Ing. Michal Pochop	VÚMOP, v. v. i.	člen
prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc.	ČZU	člen
RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.	MENDELU	člen
prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen
Mgr. Daniel Žížala, Ph.D.	VÚMOP, v. v. i.	člen

Složení dozorčí rady v roce 2025

Ing. Josef Čech	Ministerstvo zemědělství	předseda
Ing. Jan Marek	Ministerstvo zemědělství	místopředseda
Ing. Martin Holman	Ministerstvo zemědělství	člen
Mgr. Michal Gebhart, MBA	Státní pozemkový úřad	člen
Mgr. Pavel Škeřík – od 9. 7. 2025	Státní pozemkový úřad	člen
Ing. Lenka Tůmová – ukončeno 11.6.2025	Státní pozemkový úřad	členka

Majetková či smluvní spoluúčast účetní jednotky v jiných společnostech

Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i. k 31. 12. 2025 nemá žádný majetkový podíl v jiných společnostech.

Používané účetní metody, obecné účetní zásady a způsoby oceňování

Předkládaná účetní závěrka účetní jednotky byla zpracována na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a na základě Vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Účetní data byla zpracována v programu Twist Inspire od firmy Beep, s. r. o., Na okrouhlíku 13, 182 00

Praha 8. Tento účetní program odpovídá požadavkům uvedeným v zákoně č. 563/1991 Sb. o účetnictví.

Způsob a místo úschovy účetních záznamů

Účetní písemnosti ukládá ústav do spisovny. Před uložením do spisovny jsou písemnosti uspořádány tak, aby bylo zřejmé, že jsou kompletní, a kterého období se týkají.

Účetní písemnosti jsou ukládány elektronicky ve spisové službě a do spisovny jsou fyzicky předávány po skončení kalendářního roku. Objekt a místnost spisovny: budova bývalého archivu map v areálu instituce – Žabovřeská 250, Praha 5.

Způsob oceňování použitý pro položky aktiv a závazků

Majetek a závazky se oceňují:

k okamžiku uskutečnění účetního případu

ke konci rozvahového dne

Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce se oceňují těmito způsoby:

a) hmotný majetek kromě zásob, s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností, se oceňuje pořizovacími cenami,

úroky nejsou součástí ocenění majetku,

nakoupené zásoby se oceňují pořizovacími cenami,

peněžní prostředky a ceniny se oceňují jejich jmenovitými hodnotami,

pohledávky při vzniku jmenovitou hodnotou, při nabytí za úplatu nebo vkladem pořizovací cenou, závazky jmenovitou hodnotou,

nakoupený nehmotný majetek, kromě pohledávek, s výjimkou nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností, se oceňuje pořizovacími cenami.

Úpravy způsobu ocenění položek aktiv a závazků, přechodné nebo trvalé, nebyly v roce 2025 v účetnictví ústavu provedeny.

Účetní jednotka nemá použití pro stanovení reálné hodnoty majetku a závazků podle zákona.

Odpisování

Odpisový plán účetních odpisů dlouhodobého hmotného majetku sestavila účetní jednotka v interních předpisech, kde vycházela z předpokládaného opotřebení zařazovaného majetku odpovídajícího běžným podmínkám jeho používání, účetní a daňové odpisy se nerovnají.

Daňové odpisy – použita lineární metoda

Systém odpisování drobného dlouhodobého majetku – Za drobný dlouhodobý hmotný majetek je považován majetek od 3 000 Kč do 80 000 Kč. Majetek, který splňuje tyto podmínky je účtován do nákladů a evidenčně je sledován na podrozvahovém účtu 971 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek.

Za drobný dlouhodobý nehmotný majetek je považován majetek od 7 000 Kč do 80 000 Kč, který je účtován do nákladů a evidenčně je sledován na podrozvahovém účtu 971 - Drobný dlouhodobý nehmotný majetek.

Přehled pohybu investičního majetku

Účet	Název účtu	Pořizovací cena 2025				Oprávký 2025				Zůstatková hodnota 2025	
		01.01.	Přirůstky	Úbytky	31.12.	01.01.	Odpisy	Úbytky	31.12.	01.01.	31.12.
1301	Software	6 670	338	97	6 911	5 979	347	97	6 229	691	682
1801	Drobný DNM	384	0	40	344	384	0	40	344	0	0
Celkem NM		7 054	338	137	7 255	6 363	347	137	6 573	691	682
2111	Stavby	45 445	0	0	45 445	13 230	670	0	13 900	32 215	31 545
2211	Sam. movité věci	47 941	2416	397	49 960	38 716	2 408	397	40 727	9 225	9 233
28	Drobný DHM	9 419	0	469	8 950	9 257	0	469	8 788	161	162
3101	Pozemky	1 997	0	0	1 997	0	0	0	0	1 997	1 997
Celkem HM		104 802	2 416	866	106 352	61 203	3 078	866	63 415	43 599	42 937
41	Nedokončený DNM	138	200	338	0	0	0	0	0	138	0
42	Nedokončený DHM	0	2416	2416	0	0	0	0	0	0	0
Celkem pořízení		138	2616	2754	0	0	0	0	0	138	0
Investiční majetek celkem		111 994	5 370	3 757	113 607	67 566	3 425	1 003	69 988	44 428	43 619

Odchytky od účetních metod podle § 7 odst. 5 zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, s uvedením vlivu na majetek a závazky, finanční situaci a výsledky hospodaření

Nevznikly

Způsob stanovení opravek k majetku

Oprávký k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku ústavu představují kumulativně výši uplatněných měsíčních účetních odpisů dle odpisového plánu ústavu účtovaných do nákladů v účetním období roku 2025 a z předchozích let, vyjadřují míru opotřebení. Oprávký jsou pravidelně měsíčně účtovány a vedeny na účtech:

07301 – oprávký k software

08101 – oprávký ke stavbám

08201 – oprávký k samostatným movitým věcem a souboru movitých věcí

Nedokončená výroba

Hodnota nedokončené výroby k 31. 12. 2025 byla stanovena na základě vyčerpaných přímých nákladů na řešených zakázkách v celkové výši 1 582 393 Kč.

Způsob tvorby a výše vytvořených opravných položek a rezerv

V roce 2025 nebyla vytvořena opravná položka.

Celková odměna přijatá auditorem za povinný audit roční účetní závěrky

Na základě ustanovení § 29 odst. 4) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích ve znění pozdějších předpisů, je veřejná výzkumná instituce povinná mít účetní závěrku ověřenou auditorem. V souladu se smlouvou o provedení povinného auditu účetního období 2025 provádí pro VÚMOP, v. v. i. tuto službu společnost ACONTIP s.r.o. za cenu 90 000 Kč bez DPH.

Za daňové poradenství ani jiné ověřovací či neauditované služby nebyla této společnosti v roce 2025 vyplacena žádná odměna.

VÚMOP, v. v. i. rovněž nedisponuje žádnými poradci ředitele či náměstků. Od roku 2025 spolupracuje VÚMOP, v. v. i. s externí advokátní kanceláří Kubík Partners advokátní kancelář s. r. o.

Výše odměn a funkčních požitků členům řídicích a kontrolních orgánů

Členům řídicích a kontrolních orgánů byly vyplaceny odměny za jejich účast na zasedáních těchto řídicích a kontrolních orgánů v roce 2025 v celkové výši 131 425 Kč, z toho členům dozorčí rady bylo vyplaceno 48 125 Kč a členům rady instituce 83 300 Kč.

Účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc. – člen Rady instituce VÚMOP, v. v. i. je předsedou představenstva České akademie zemědělských věd

RNDr. Petr Kubala – člen Rady instituce VÚMOP, v. v. i. je statutárním orgánem – generálním ředitelem Povodí Vltavy, státní podnik

RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. – člen Rady instituce VÚMOP, v. v. i. je jednatelem společnosti Monapo enví, s.r.o.

Výše záloh, závdavků a úvěrů poskytnutých členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou z titulu jejich funkce

Žádné

Počet a jmenovitá hodnota nabytých akcií za každý druh akcií zvlášť, nebo nemají-li jmenovitou hodnotu, informace o jejich ocenění; obdobně se postupuje u podílů, vyměnitelných a prioritních dluhopisů nebo podobných cenných papírů nebo práv s udáním jejich počtu a rozsahu práv, která zakládají

Žádné

Částky dluhů, které vznikly v daném účetním období a u kterých zbytková doba splatnosti k rozvahovému dni přesahuje pět let, jakož i výše všech dluhů účetní jednotky, krytých zárukou danou touto účetní jednotkou, s uvedením povahy a formy záruky

Ústav v roce 2025 nepoužíval cizí zdroje financování.

Celková výše finančních nebo jiných dluhů, které nejsou obsaženy v rozvaze

Žádné

Individuální produkční kvóta, individuální limit prémiových práv a jiné obdobné kvóty a limity, o kterých účetní jednotka neúčtovala na rozvahových ani výsledkových účtech, protože náklady na získání informace o jejich reprodukční pořizovací ceně převýšily její významnost

Žádné

Účetní případy s přepočtem aktiv a závazků v cizí měně k rozvahovému dni kurzem vyhlášeným ČNB

Pro přepočet operací v cizí měně uskutečněných v průběhu roku používá účetní jednotka aktuální kurz ČNB platný v den uskutečnění účetní operace.

Pro přepočet aktiv a závazků v cizí měně existujících k rozvahovému dni se používá kurz ČNB platný k 31. 12. roku, za nějž se účetní závěrka sestavuje.

Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

K 31. 12. 2025 vznikla účetní jednotce povinnost odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši 1 673 682 Kč, vyplývající ze zaúčtování hrubých mezd zaměstnanců za prosinec 2025. Tato povinnost byla splněna v řádném termínu: 13.1.2026. Žádné splatné dluhy pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti k 31. 12. 2025 proto účetní jednotka neevidovala.

Přehled splatných dluhů veřejného zdravotního pojištění

K 31. 12. 2025 vznikla účetní jednotce povinnost odvodu veřejného zdravotního pojištění ve výši 71 748 Kč, vyplývající ze zaúčtování hrubých mezd zaměstnanců za prosinec 2025. Tato povinnost byla splněna v řádném termínu: 13.1.2026. Žádné splatné dluhy veřejného zdravotního pojištění k 31. 12. 2025 proto účetní jednotka neevidovala.

Přehled splatných dluhů vůči celním orgánům:

Dluhy vůči celním orgánům za rok 2025 organizace nemá.

Přehled evidovaných daňových nedoplatků a přeplatků

Žádné

Výsledek hospodaření v členění podle hlavní a hospodářské činnosti ústavu
a pro účely daně z příjmů, obsažený ve Výkazu zisků a ztráty k 31. 12. 2025

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
Výsledek hospodaření před zdaněním	373,76 Kč	3 480 362,47 Kč	3 480 736,23 Kč
Výsledek hospodaření po zdanění			3 480 736,23 Kč

Evidenční a průměrný přepočtený stav zaměstnanců k 31. 12. 2025

Kategorie	Evidenční stav k 31. 12. 2025	Průměrný přepoč. stav k 31. 12. 2025
Zaměstnanci výzkumu:		
Výzkumní VŠ	45	40,33
Výzkumní SŠ	5	4,20
Zaměstnanci průzkumu a infrastruktury výzkumu:		
VŠ	9	9,00
SŠ	6	5,87
Zaměstnanci řízení a služeb:		
VŠ	4	3,75
SŠ	7	7,00
Ostatní		
CELKEM	76	70,15

Objem vyplacených osobních nákladů celkem

Osobní náklady	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
Mzdové náklady	37 781 996,35 Kč	13 923 759,65 Kč	51 705 756 Kč
Zákonné sociální pojištění	9 212 892,75 Kč	3 226 215,25 Kč	12 439 108 Kč
Zákonné zdravotní pojištění	3 363 575,52 Kč	1 182 050,48 Kč	4 545 626 Kč
Zákonné sociální náklady	1 190 745,34 Kč	139 275,74 Kč	1 330 021,08 Kč

Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období a rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření

Hospodářský výsledek za rok 2024 ve výši 1 838 692,47 Kč po zdanění byl převeden v celé výši do rezervního fondu ústavu.

V průběhu roku 2025 byla část prostředků rezervního fondu ústavu ve výši 2 622 957,11 Kč použita na dofinancování výzkumných projektů v hlavní činnosti instituce.

Způsob zjištění základu daně z příjmu

V souladu s ustanoveními zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů byly provedeny úpravy účetního výsledku hospodaření na základ daně z příjmu. Díky využití mechanismu odčitatelných a přičitatelných položek, upravujících základ daně, vyšla výsledná daňová povinnost za rok 2025 nulová.

Informace o významných položkách rozvahy a výkazu zisků a ztrát, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření ústavu, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy a výkazu zisků a ztrát

Přírůstky a úbytky u významných položek rozvahy v tis. Kč

Položka	Stav 31. 12. 2024	Stav 31.12.2025	Zdůvodnění
022 samostatné movité věci a soubory movitých věcí	47 941	49 960	Nákup tří služebních automobilů a Nákup 4 ks dronů pro výzkumné potřeby.
314 poskytnuté provozní zálohy	202	1 029	Zálohy na plyn a elektřinu, které budou vyúčtovány v roce 2026
311 odběratelé	1 956	1 426	Fakturace za provedené služby v roce 2025 probíhaly až koncem roku 2025.
385 příjmy příštích období	1 313	3 317	Některé nově získané projekty jsou financovány ex-post, z tohoto důvodu je nárůst příjmů příštích období. K úhradám bude docházet v roce 2026.

Přírůstky a úbytky u významných položek výkazu zisků a ztrát v tis. Kč

Položka	Stav	Stav	Zdůvodnění
	31. 12. 2024	31. 12. 2025	
51x služby	13 949	15 655	Významný nárůst plateb za IT licence a opravy vozidel.
602 tržby z prodeje služeb	35 063	37 430	Vyšší objem fakturace zakázek v hospodářské činnosti

Kompenzace ve významných položkách rozvahy a výkazu zisků a ztrát se v roce 2025 nevyskytly.

Přijaté dotace na provozní účely v hlavní činnosti ze státního rozpočtu, s uvedením výše v tis. Kč

Zdroj: ČR – Ministerstvo zemědělství

Projekt č.	Název	Limit
RO025	Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace	15 162
QK21010341	Optimalizace souboru opatření pro zemědělská povodí v rámci procesu pozemkových úprav	1 496
QK21010130	SMART FARMING – Variabilní profilová aplikace hnojiv do zóny růstu kořenů konvenčních plodin	743
QK21010161	Význam lignocelulózového komplexu z biomasy meziplodin pro zlepšení půdního prostředí	769
QL24020309	Systém environmentálně – technických optimalizací prostorových parametrů zemědělských pozemků v kontextu setrvalého efektivního hospodaření	823
QL24020111	Agrovoltaika dvojí využití půdy k zemědělské výrobě a výrobě elektřiny	1 197
QL24010237	Pěstování kukuřice seté technologií úzkého řádku v systému precizního zemědělství (Zemědělství 4.0) v podmínkách klimatické změny (GZK)	808
QL24020149	Monitoring a hodnocení udržitelného hospodaření s organickou hmotou a živinami	1 897
QL24020321	Vyhodnocení možností posílit zásobování obyvatel pitnou vodou propojením skupinových vodovodů a vodárenských soustav jako adaptační opatření na změnu klimatu	1 788
QL24010263	Smart nástroje pro efektivní řízení závlahových systémů a zlepšení vodní bilance zemědělských pozemků	1 300
QL24020450	Vymezení specifických oblastí zemědělství pro zajištění udržitelného rozvoje území	1 665
QK23020013	Nastavení opatření DZES 5 k ochraně zemědělské půdy před větrnou erozí a vysušováním krajiny	1 955
QK23020080	Systém dlouhodobého ukládání uhlíku a snižování emisí oxidu dusného a metanu v zemědělství, vyhodnocení jejich efektivity a certifikace přínosů	803
QL25020027	Vyhodnocení dopadů zemědělských postupů na omezení emisí skleníkových plynů v rámci nastavení DZES v podmínkách ČR	2 383

QL25020021	Integrované strategie pro přehradní nádrže k udržení jakosti vody při klimatické změně	1 432
QL25020003	Vliv víceletých píceňin na výživu rostlin, půdu, vodu a klima	457
QL25020046	Kvantifikace snižování zemědělských emisí skleníkových plynů (metanu, oxidu dusného) a kvantifikace dl. pohlcování uhlíku v zemědělské půdě vlivem uhlíkového a regenerativního zemědělství	1 917
QK22010261	Využití nových půdoochranných technologií v zemědělské praxi	1 242
QK22010354	Taxonomie – klasifikační systém hodnocení udržitelnosti zemědělství	1 088
Dotace celkem		38 925

Zdroj: Jiní poskytovatelé – Technologická agentura ČR, Evropská komise, Státní zemědělský intervenční fond

Projekt č.	Název	Límit
TQ03000408	Detekce zvýšeného erozního poškození za využití neuronových sítí na kombinaci obrazových dat DPZ a erozně hydrologického modelování	777
TQ15000281	Strojová analýza ortografických snímků za účelem identifikace projevů zemědělských drenážních staveb	1 620
SQ01010088	Hodnocení půd ve vazbě na návrh směrnice o monitorování a odolnosti půdy a její navazující	1 065
SQ01010201	Valorizace uhlíkatých materiálů pro snížení emisí skleníkových plynů v živočišné výrobě a	672
SQ01010130	Metody identifikace a stabilizace stávajících a obnovy historických pramenišť	1 030
SQ01020253	Komplexní analýza systémů hospodaření v podmínkách konvenčního, ekologického a regenerativního zemědělství.....	704
CZ.01.01.01/0823_036/0005281	CleverIrrigation 2.0 – chytré autonomní zavlažování pro městské parky a sportoviště	1 966
SS06010290	Pásové střídání plodin, jako adaptační opatření k optimalizaci vodního hospodářství krajiny	1 172
SS06020006	Komplexní zhodnocení kontaminace půd pesticidními látkami a in-situ remediační opatření k eliminaci jejich vstupu do podzemních vod	1 025
SS07020469	Aktualizace čísel odtokových křivek jako prevence povodní a sucha v České republice	2 115
SS07020443	Bio-rozložitelné materiály pro zvýšení odolnosti sazenic proti suchu	528
TK04030223	Stanovení hydroenergetického potenciálu „Pico-Hydropower“ v současných i predikovaných klimatických podmínkách ČR	944
Horizont 2020	OPTAIN Optimální strategie pro zadržení a opětovné využití vody a živin v malých zemědělských povodích v různých půdně klimatických regionech Evropy	586
SZIF	9.F.i. Odborné konzultace pro SZIF	161
	Meziplodiny k ochraně půdy a vody ve vysokopoložených a suchých oblastech Saska a České republiky	3 082

	LIFE22-NAT-CZ-LIFE in Salt Marshes – Komplexní ekologická obnova degradovaných a zanikajících slanisek moravské Panonie	1 162
Dotace celkem		18 609

Přehled o přijatých a poskytnutých darech

V roce 2025 VÚMOP, v. v. i. nepřijala žádný dar.

Přehled o veřejných sbírkách

Žádné

Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky podle § 19 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, tj.

a) skutečnosti, které poskytují další informace o podmínkách či situacích, které existovali ke konci rozvahového dne,

b) skutečnosti, které jako nejisté podmínky či situace existovaly ke konci rozvahového dne, a jejichž důsledky mění významným způsobem pohled na finanční situaci účetní jednotky, v tomto vymezeném období v účetnictví ústavu **nevznikly**. Válečné události na Ukrajině v tomto okamžiku neměly dopad na hospodaření účetní jednotky.

Sestaveno dne:	Sestavil:	Podpis statutárního zástupce:
5. 5. 2026	Ing. Jitka Sedláčková	

9. Analýza výnosů a nákladů

V souladu s ustanovením § 21 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, jsou výnosy a náklady jednotlivých činností, tj. hlavní, další a jiné, v účetnictví vedeny odděleně.

Finanční výkazy za účetní období končící dnem 31. 12. 2025 VÚMOP, v. v. i. sestavil na základě vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví v členění jen na hlavní a hospodářskou činnost.

9.1. Hlavní činnost

Výnosy hlavní činnosti tvoří zejména poskytnuté institucionální prostředky na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (15 162 tis. Kč), účelové prostředky na řešení 18 výzkumných projektů NAZV (23 763 tis. Kč), 11 výzkumných projektů financovaných Technologickou agenturou ČR (11 652 tis. Kč) a 4 ostatních vč. mezinárodních projektů (6 796 tis. Kč). Do výnosů hlavní činnosti jsou dále zahrnuty finanční prostředky poskytnuté SZIF na odborné konzultace (161 tis. Kč), veřejné prostředky vyfakturované na základě uzavřených smluv o dílo na jednotlivé činnosti dle požadavků organizačních složek státu, použití rezervního fondu na spolufinancování výzkumných projektů a použití fondu účelově určených prostředků z roku 2024, příspěvky zaměstnanců na závodní stravování, plnění pojišťovny za škodní události, aj.

Výše uvedené objemy poskytnutých finančních prostředků v rámci hlavní činnosti byly sníženy o nedočerpané prostředky převedené v rámci 5 % limitu do fondu účelově určených prostředků, a to za rok 2025 v celkové výši 1 191 tis. Kč.

Náklady hlavní činnosti (61 851 tis. Kč) tvoří náklady vynaložené na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace a náklady vzniklé v souvislosti s řešením výzkumných projektů

9.2. Hospodářská činnost

Výnosy hospodářské činnosti (tj. další a jiné činnosti dle zákona č. 341/2005 Sb.,

o veřejných výzkumných institucích) tvoří veřejné prostředky vyfakturované na základě uzavřených smluv o dílo na jednotlivé činnosti dle požadavků organizačních složek státu nebo územních samosprávných celků a výnosy získané na základě objednávek a smluv uzavřených se soukromoprávními subjekty. Výnosy hospodářské činnosti za rok 2025 dosáhly celkem 37 406 tis. Kč.

Náklady hospodářské činnosti tvoří náklady vynaložené v přímé souvislosti s řešením jednotlivých zakázek a plněním objednávek v celkové výši 33 926 tis. Kč.

9.3. Výsledek hospodaření

Výsledkem hospodaření VÚMOP, v. v. i. za rok 2025 je zisk ve výši 3 481 tis. Kč. Vzhledem k aplikování mechanismu přičitatelných a odčitatelných položek a následné daňové optimalizaci je daň z příjmů právnických osob VÚMOP, v. v. i. za rok 2025 nulová, zisk po zdanění je proto roven zisku před zdaněním.

10. Přehled o peněžních tocích, stavu fondů a kontrolách

Účelové finanční prostředky na projekty VaVal, u nichž VÚMOP v. v. i. figuruje jako hlavní příjemce, poukazují poskytovatelé těchto prostředků, na základě uzavřených smluv, přímo na účet VÚMOP, v. v. i. vedený u České národní banky.

V případě, že je VÚMOP, v. v. i. dalším účastníkem na řešení projektů VaVal, obdrží finanční prostředky od hlavního účastníka přímým převodem na účet vedený u Komerční banky:

Dotace	Poskytovatel	Sledované období v tis. Kč	Minulé období v tis. Kč
Institucionální a účelové prostředky na VaVal	Ministerstvo zemědělství	38 925	39 429
Účelové prostředky na VaVal	TAČR, Evropská komise (LIFE, Horizon 2020), Evropská unie (Interreg)	18 609	13 303
Celkem		57 534	52 732

Použití poskytnutých finančních prostředků bylo, v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., ve znění vyhlášky č. 435/2017 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem, vypořádáno.

Finanční prostředky pro hospodářskou činnost jsou poskytovány na základě fakturace dle platebních podmínek uvedených ve smlouvách.

10.2. Vývoj a konečný stav fondů

Fond	Stav k 31. 12. 2024 v tis. Kč	Příděl k 31. 12. 2025 v tis. Kč	Čerpání k 31. 12. 2025 v tis. Kč	Stav k 31. 12. 2025 v tis. Kč
Rezervní fond	8 449	1 839	2 623	7 665
Fond reprodukce majetku	8 998	3 042	2 941	9 099
Fond účelově určených prostředků	1 689	1 191	1 605	1 275
Fond sociální	970	489	624	835
Celkem	20 106			18 874

Komentář:

Tvorba (příjmy) fondů

Rezervní fond – tvorbu představuje převod zisku roku 2024 po zdanění v celkové výši **1 839 tis. Kč**.

Fond reprodukce majetku – tvořen prostředky ve výši účetních odpisů dosahující **3 030 tis. Kč** a prodejní cenou vyřazeného osobního automobilu **12 tis. Kč**.

Fond účelově určených prostředků – převod části finančních prostředků na národní projekty výzkumu a vývoje, nespotřebovaných v roce 2025, a to do výše 5 % z poskytnuté dotace; tj. v roce 2025 ve výši

1 191 tis. Kč.

Fond sociální – průběžně převedeny prostředky ve výši 1 % z ročního objemu nákladů veřejné výzkumné instituce zúčtovaných na mzdy, což k 31. 12. 2025 činí **489 tis. Kč.**

Čerpání (výdaje) fondů

Rezervní fond – čerpán na úhradu nákladů hlavní činnosti nezajištěných výnosy (spolufinancování) v celkové výši **2 623 tis. Kč.**

Fond reprodukce majetku – čerpání představuje pořízení dlouhodobého majetku a financování oprav dlouhodobého majetku v souladu s ročním plánem nákupu dlouhodobého majetku v roce 2025 v celkové výši **2 941 tis. Kč.**

Fond účelově určených prostředků – čerpání představuje proúčtování nespotřebovaných finančních prostředků národních projektů výzkumu a vývoje z roku 2024 ve výši **1 605 tis. Kč.**

Fond sociální – průběžné čerpání ve výši **624 tis. Kč** v souladu se schváleným rozpočtem sociálního fondu na rok 2025 na rekreaci, kulturní a sportovní aktivity, penzijní připojištění, stravné, zápůjčky na bytové účely a dary při pracovních či životních výročích.

10.3. Informace o provedených kontrolách

Nejvyšší kontrolní úřad ČR provedl v termínu od 1. 12. 2025 do 24. 2. 2026 veřejnosprávní kontrolu u 2 projektů evidovaných pod č. QK1920280 „Inovace bonitačního systému zemědělských půd (BPEJ pro potřeby státní správy“ dále jen projekt A a pod č. QK22020130 „Implementace inovací BPEJ do systému státní správy“ dále jen projekt B. Předmětem kontroly bylo prověření, zda prostředky určené na podporu aplikovaného výzkumu byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. Kontrolované období bylo za roky 2019 až 2025.

Projekt A i B byl vyhodnocen jako hospodárný s mírnými nedostatky, které nemají finanční dopad na VÚMOP v roli příjemce účelové podpory projektu Programu ZEMĚ.

10.4. Závěr k výroční zprávě o hospodaření

Z výroční zprávy o hospodaření za rok 2025 vyplývá, že činnost ústavu je specifická tím, že je rozdělena do tří samostatných oblastí, tj. hlavní, další a jiná činnost, kde další a jiná činnost tvoří hospodářskou činnost organizace, jednotlivé činnosti musí být účetně odděleny. Vynaložené náklady se důsledně rozdělují dle uvedených činností tak, aby hospodářský výsledek za každou činnost byl prokazatelný.

ČÁST C: Přílohy

1. Výrok auditora k účetní závěrce

ZPRÁVA AUDITORA

o ověření účetní závěrky sestavené k 31. prosinci 2025

Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i.

Příjemce zprávy:

Statutární orgán a zřizovatel organizace Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i.

IČ: 00027049

Se sídlem: Žabovřeská 250, 156 00 Praha 5

Datum vydání zprávy: 7.5.2026

Nedílnou součástí zprávy auditora jsou rozvaha, výkaz zisků a ztrát a příloha k ÚZ 2025.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky organizace Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i. (dále také „Organizace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2025, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2025 a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách. Údaje o Organizaci jsou uvedeny v bodě 1. přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i. k 31.12.2025 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2025 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Organizaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě (dle ISA720 – soulad výroční zprávy)

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Organizace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost ředitele Organizace a dozorčí rady za účetní závěrku

Statutární orgán organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán povinen posoudit, zda je Organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy se plánuje zrušení Organizace nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada, která schvaluje výroční zprávu Organizace.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Organizace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních metod, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti Organizace uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Organizace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Organizace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Organizace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán a dozorčí radu organizace mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

.....
Ing. Ivana Hlaváčková, auditorské oprávnění č.2300
Statutární auditor odpovědný za provedení auditu

Ing. Ivana Hlaváčková
Digitálně podepsal
Ing. Ivana Hlaváčková
Datum: 2026.05.20
09:48:56 +02'00'

ACONTIP s.r.o., auditorské oprávnění č. 547
se sídlem Ocelářská 1354/35, 190 00 Praha 9
DIČ: CZ01709585

2. Stanovisko rady instituce

Rada instituce projednala a schválila dne 5. 6. 2026, v souladu s ustanovením § 18, zákona č. 341/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, předložený návrh „Výroční zpráva 2025“.

3. Schválení výroční zprávy

Dozorčí rada schválila dne 9. 6. 2026 návrh „Výroční zpráva 2025“ v souladu s § 19 zákona č. 341/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dozorčí rada ukládá řediteli:

- předložit výroční zprávu zřizovateli,
- zveřejnit výroční zprávu v souladu s ustanovením § 30 zákona č. 341/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to jejím uložení do sbírky listin rejstříku veřejných výzkumných institucí a zároveň zpřístupněním prostřednictvím veřejné informační sítě na webových stránkách www.vumop.cz, nejpozději do 30. června 2026.

4. Prohlášení

Potvrzujeme autentičnost textu Výroční zprávy 2025, který byl zpracován ke dni 5. 5. 2026.

Grafická úprava: Bc. Miroslav Drozen

Autor hlavních fotografií: prof. Radim Vácha, Ph.D.

